

Projekti i investicije u doba pandemije

PROIZVODNJA

**Za novih 40
godina rada**

STR. 13

SNABDIJEVANJE

**Dobri rezultati naplate, nove
akcije i povoljnosti za kupce**

STR. 28

04. EKOLOŠKA
REKONSTRUKCIJA
TE „PLJEVLJA”

08. EPCG ULAZI U
PROJEKAT IZGRADNJE
HE KOMARNICA

13. KAPITALNI REMONT U
HE “PIVA” ZA NOVIH 40
GODINA RADA

Sadržaj

04.
AKTUELNO:
**BIĆE MODERNIJA I EKOLOŠKI
PRIHVATLJIVA TERMOELEKTRANA**

08.
AKTUELNO: **SJEDNICA
ODBORA DIREKTORA
EPCG ULAZI U PROJEKAT
IZGRADNJE HE KOMARNICA**

10.
AKTUELNO: **PROJEKAT IZGRADNJE
VJETROKRAKA NA KRNOVU
INVESTICIJA EPCG 60 MILIONA EURA**

11.
AKTUELNO: **PREDSTAVLJEN NACRT
LOKALNE STUDIJE RIJEKE ZETE
BIĆE ISPOŠTOVANI SVI EKOLOŠKI
STANDARDI**

13.
AKTUELNO: **ZAVRŠEN KAPITALNI
REMONT AGREGATA A2 U HE “PIVA”
ZA NOVIH 40 GODINA RADA**

18.
AKTUELNO: **RAD HE PIVA U
USLOVIMA PANDEMIJE NE STAJE
ODGOVORAN PRISTUP ZAPOSLENIH**

20.
AKTUELNO: **HE “PERUĆICA”
„PODMALAĐIVANJE“ SE
NASTAVLJA**

22.
CEDIS: **PRI KRAJU REKULTIVACIJA
DIJELA DEPONIJE NA MALJEVCU
INTENZIVNI RADOVI NA KASETI II**

23.
IZMEĐU DVA BROJA:
**USPJEŠNO ZAVRŠEN GODIŠNJI
REMONT TE „PLJEVLJA“**

24.
IZMEĐU DVA BROJA:
**SAVJET ZA VODE INICIRAO
POKRETANJE ESPOO PROCEDURE
ZBOG HE BUK-BIJELOA**

25.
AKTUELNO: **POLUGODIŠNJI
PROIZVODNI BILANS
PROIZVODNI PLAN OSTVAREN
77 ODSTO**

28.
AKTUELNO:
**DOBRI REZULTATI NAPLATE,
NOVE AKCIJE I POVOLJNOSTI ZA
KUPCE**

31.
AKTUELNO:
**FC SNADBIEVANJE:
NOVA POSLOVNICA U BERANAMA**

32.
OBJEKTIV: **ENERGETSKA OBNOVA
I ADAPTACIJA UPRAWNE ZGRADE
CILJ ENERGETSKI NEUTRALAN
OBJEKAT**

33.
CEDIS: **SISTEM ZA DISTRIBUCIJU
ELEKTRIČNE ENERGIJE NA CETINJU
U 2020. ULAGANJE 2,3 MILIONA**

28. DOBRI REZULTATI NA-
PLATE, NOVE AKCIJE I
POVOLJNOSTI ZA KUPCE

35. INTERVJU:
EŠEF HUSIĆ

34.
AKTUELNO:
**RUP MEĐU RANGIRANIM
KOMPANIJAMA PROJEKTA "100
NAJVEĆIH U CRNOJ GORI 2020"**

35.
INTERVJU: **EŠEF HUSIĆ**
**UČVRŠĆENA LIDERSKA POZICIJA U
ENERGETSKOJ TRANZICIJI**

45.
SOZ: **ODRŽANA PRVA REDOVNA -
KONSTITUTIVNA SKUPŠTINA
RAJKO GOLUBOVIĆ REIZABRAN
JEDNOGLASNO**

46.
PREDSTAVLJAMO:
**TANJA NIKČEVIĆ, HE „PERUĆICA“
APLAUZ ZA TANJU!**

49.
DRUŠTVO:
**KLUB DDK EPCG
AKCIJA I U DOBA KORONE**

50.
DRUŠTVO: **ZA ADAPTACIJU KLINIKE
ZA GINEKOLOGIJU I AKUŠERSTVO
EPCG DONIRALA 240
HILJADA EURA**

51.
DRUŠTVO: **ZA DOM ZDRAVLJA NIKŠIĆ
ČETIRI SAVREMENA APARATA
KRIVOKAPIĆ NAJAVIO NOVE
DONACIJE**

52.
DRUŠTVO: **EPCG UZ DJECU: DRAGAN
KNEŽEVIĆ, DIREKTOR KKC AKORD
KUĆA PUNA LJUBAVI**

54.
PUTOPISNA REPORTAŽA:
**ALBANIJA - BERAT:
GRAD HILJADU PROZORA**

56.
DOKUMENTACIJA:
**PRAVILNIK O IZMJENAMA I
DOPUNAMA PRAVILNIKA O ORGANI-
ZACIJI EPCG AD NIKŠIĆ**

ELEKTROPRIVREDA

Predsjednik odbora direktora
ĐOKO KRIVOKAPIĆ

Izvršni direktor
IGOR NOVELJIĆ

Izvršni rukovodilac direkcije za
ljudske resurse
PREDRAG KRIVOKAPIĆ

Rukovodilac sektora za
korporativne komunikacije
RAJKO ŠEBEK
rajkko.sebek@epcg.com

Specijalista za internu
komunikaciju
MITAR VUČKOVIĆ
mitar.vuckovic@epcg.com

Glavni i odgovorni urednik
MIODRAG VUKOVIĆ
miodrag.vukovic@epcg.com

Redakcija
TATJANA KNEŽEVIĆ PERIŠIĆ
tatjana.perisic@epcg.com

Dizajn i priprema za štampu
STUDIO 081 D.O.O.
hello@studio081.me

Adresa redakcije: Ulica Vuka
Karadžića 2 Nikšić

Tel/Fax: 040/204-223

E-mail: list.epcg@epcg.com

Web site: www.epcg.com

Izdavač: Elektroprivreda Crne
Gore AD Nikšić

Tiraž: 1200

Štampa: Grafo Group

POTPISAN UGOVOR ZA EKOLOŠKU REKONSTRUKCIJU TE „PLJEVLJA“

Biće modernija i ekološki prihvatljiva termoelektrana

Projekat ekološke rekonstrukcije treba da obezbijedi punu usaglašenost emisija štetnih čestica iz elektrane sa evropskim propisima. Analize sprovedene tokom izrade Idejnog projekta potvrđile su dobro stanje postojeće opreme, što ukazuje na punu opravdanost ulaganja koje će omogućiti nastavak rada termoenergetskog kompleksa u ustaljenom kapacitetu, uz puno poštovanje najstrožijih graničnih vrijednosti emisija

Mitar Vučković

Realizacijom projekta ekološke rekonstrukcije postojećeg bloka TE „Pljevlja“, Crna Gora će postati prva zemlja u regionu koja će izvršiti potpunu tehničko-ekološku sanaciju energetskog objekta starog blizu 40 godina. Izrada Glavnog projekta i ekološka rekonstrukcija biće izvedeni u skladu sa Idejnim projektom i uz puno poštovanje Elaborata o zaštiti životne sredine koje je izradila referentna kompanija Steag Energy Services GmbH iz Njemačke.

Ekološka rekonstrukcija podrazumijeva izgradnju sistema za odsumporavanje, izgradnju sistema za denitrifikaciju, zatim sistema za tretman otpadnih voda, kao i rekonstrukciju unutrašnjeg sistema transporta pepela i šljake, rekonstrukciju pomoćne kotlarnice itd. Pored toga biće obezbijeden i izvor toplove za grad, a EPCG će Pljevljima donirati i dva miliona eura za primarni toplovod, čime će se staviti tačka na ekološke probleme Pljevalja.

Projekat vrijedan više od 54 miliona eura dominantno će finansirati EPCG iz sopstvenih sredstava, a izvršni direktor, Igor Noveljić, podsjetio je da će se na taj način radni vijek termoenergetskog bloka produžiti na još 30 godina.

“

NOVELJIĆ: Dobićemo elektranu koja će zadovoljavati direktive i najveće ekološke standarde EU. Biće jedina takva u ovom dijelu svijeta i neće zagadivati ni vodu ni vazduh ni tlo u Pljevljima. Jako smo ponosni i zadovoljni zbog te činjenice, kao i zbog toga što smo sve ono što smo planirali da uradimo u Pljevljima i sve ono na što smo se prije dvije godine obavezali, činjenicom da potpisujemo ugovor i uradili. EPCG će u četvorogodišnjem investicionom periodu, u koji smo ušli prije dvije godine, investirati ukupno 110 miliona eura u Pljevlja. Mislim da je to nešto na šta svi možemo biti ponosni i vjerujem da ćemo tako uspješno nastaviti i ubuduće.

Nosilac konzorcijuma, kineska kompanija DEC nudi rješenja za proizvodnju električne energije kupcima širom svijeta. Svake godine isporučuje više od 30 hiljada MW opreme, a njeni projekti pokrivaju više od 80 zemalja, uključujući termoelektrane, hidroelektrane, nuklearne elektrane, vjetroelektrane i solarne elektrane.

Direktor projekta ekološke rekonstrukcije TE „Pljevlja”, Ji Hong Chun, istakao je da je njegova kompanija najveći svjetski proizvođač električne opreme i vodeći izvođač energetskih projekata.

Predstavnici naše kompanije i izabranog izvođača radova - konzorcijuma DEC INTERNATIONAL-AL-BEMAX-BB SOLAR-PERMONTE, Ugovor o realizaciji projekta ekološke rekonstrukcije Bloka I TE „Pljevlja” potpisali su 9. juna ove godine. Od tada je počeo teče i rok za realizaciju kompletног posla utvrđen do 2023. godine. Potpisivanju Ugovora, na koji su potpis stavili izvršni direktor EPCG, Igor Noveljić i, u ime

HONG CHUN: Ovdje ćemo vam ponuditi najbolje rješenje, najbolji kvalitet i najbolju uslugu zajedno sa našim timovima. Vjerujemo, da će modernija i ekološki prihvatljiva elektrana biti u Pljevljima. Vjerujemo da ćemo obezbijediti čistiji vazduh i čistiju vodu, donijeti više prilika za posao i da će ljudi ovdje ugodnije živjeti

konzorcijuma, Ji Hong Chun prisustvovali su crnogorska ministarka za ekonomiju, Dragica Sekulić, i predsjednik Opštine Pljevlja, Igor Golubović.

Kupovinom Rudnika uglja, ekološkom rekonstrukcijom Bloka I i rekultivacijom deponije Maljevac, Elektropivreda sprovodi sve aktivnosti koje je planirala i obavezala se da će uraditi u Pljevljima.

Rad TE „Pljevlja” od presudnog je značaja za ekonomski i društveni razvoj ne samo EPCG, nego i sjevernog regiona i države u cjelini. Producтetak radnog vijeka Termoelektrane znači i siguran posao za 1.200 zaposlenih koliko ih trenutno radi u pljevaljskom termoenergetskom kompleksu, ali i siguran posao, u repro lancu, za veliki broj drugih kompanija i njihovih zaposlenih.

Zahvalnost

Dugujem zahvalnost svim svojim saradnicima na angažovanju u pripremi realizacije ovog projekta koji je podrazumijevao angažman svih segmenata EPCG, posebno FC Proizvodnja sa Lukom Jovanovićem na čelu, Vladimиру Šestoviću i ostalim kolegama iz Pljevalja koji su dali nemjerljiv doprinos u realizaciji ovog projekta, kazao je izvršni direktor EPCG, Igor Noveljić, nakon potpisivanja ugovora o ekološkoj rekonstrukciji.

Noveljić je iskrenu zahvalnost na podršci uputio i Ministarstvu ekonomije i Vladi Crne Gore.
- Bez njihove podrške ne bismo uspjeli sve ovo da realizujemo, istakao je Noveljić.

DRAGICA SEKULIĆ,
MINISTARKA EKONOMIJE
CRNE GORE:
**PROJEKAT KOJI ČUVA
RADNA MJESTA I ČINI
PLJEVLJA BOLJIM
MJESTOM ZA ŽIVOT**

Povodom potpisivanja Ugovora o ekološkoj rekonstrukciji, crnogorska ministarka ekonomije, Dragica Sekulić je kazala:

"Čini mi se da je ovo prava godina u kojoj EPCG ima mogućnost i priliku da ispravi neke dugogodišnje nepravde prema građanima Pljevlja. Ovo je prilika u okviru koje EPCG može da popravi i vazduh i tlo i vodu, emisije i sve ono što je opravdano mučilo građane Pljevlja, a posebno što kroz ovaj projekat zaista realno može da dovede toplotu do njihovih domova. Osim što se obezbeđuje izvor toplote, Elektroprivreda Crne Gore, kao društveno odgovorna državna kompanija, ima priliku da finansiranjem određenog dijela mreže može da pomogne gradu i Vladi Crne Gore da toplota dode do domova u Pljevljima.

Treći razlog je poseban. Kroz ovaj projekat Pljevljacici čuvaju radna mjesta i u RUP-u i u TEP-u. Istovremeno kroz budući rad Termoelektrane imaju priliku da budu sigurni da će njihova pokoljenja rasti zdravo u svom gradu i da neće imati razlog da idu odavde i da traže bolje mjesto za rad i za život.

Posebno mi je dragو što je u realizaciju projekta uključeno više domaćih kompanija. Kolege su mi prenijele da je u uslovima epidemije koronavirusa kompletan godišnji remont TE "Pljevlja" urađen uz pomoć domaće radne snage.

Nije bilo potrebe da i jedan majstor, serviser ili radnik bude uvezen da bi se Termoelektrana remontovala.

To govori da u Pljevljima i Crnoj Gori zaista imamo generacije i generacije onih koji su prvo odrastali uz izgradnju i rad Termoelektrane, a onda su za njima stasale generacije onih koji su u mogućnosti da tu Termoelektranu održavaju i da je čine neizostavnim, nekad i najvažnijim dijelom našeg elektroenergetskog sistema.

Na kraju, u ovoj 110. godini postojanja, veoma je važno i ko je na čelu naše energetske kompanije.

Sigurna sam da EPCG nikad nije imala bolji menadžment sa boljim rezultatima koji je kadar da realizuje jedan ovakav projekat i to sopstvenim sredstvima i kadrovskim sposobnostima, uz izraženu volju da kroz realizaciju ovakvog projekta donesu dobro i Pljevljima i Crnoj Gori".

**IGOR GOLUBOVIĆ,
PREDSJEDNIK OPŠTINE
PLJEVLJA:
VIŠESTRUKA KORIST ZA
PLJEVLJA**

Predsjednik Opštine Pljevlja, Igor Golubović, istakao je da potpisivanje Ugovora ekološkoj rekonstrukciji Termoelektrane daje višestruku korist Pljevljima, kako kroz rekonstrukciju termo bloka po ekološki prihvatljivim standardima, kroz očuvanje 1200-1300 radnih mjesta u Pljevljima, obezbjeđivanje sigurnih prihoda

Opštini Pljevlja, a posebno što će ovim projektom biti obuhvaćemo obezbjeđivanje izvora za toplifikaciju grada od Termoelektrane Pljevlja do Milet bašte, čime će se, kako je istakao Golubović stvoriti uslovi za gašenje kotlarnica u centralnom gradskom jezgru, prije svega kotlarnice u Skerlićevoj ulici.

“Elektroprivreda Crne Gore će kroz donaciju 2,5 miliona eura Opštini Pljevlja dodatno pomoći izgradnju primarnog toplovoda. Opština Pljevlja prikupila je već dosta dokumentacije i kao što smo čuli od izvršnog direktora Elektroprivrede Crne Gore, Iгора Noveljića, po završenom projektovanju koje se očekuje za pola godine, krenuće se i sa izgradnjom toplovoda, odnosno svega onog što je vezano za grijanje Pljevalja”, istakao je predsjednik Opštine Pljevlja.

**JANEZ KOPAČ, DIREKTOR
DIREKTORATA ENER-
GETSKE ZAJEDNICE EU I
DRŽAVA JUGOISTOČNE
EVROPE POZDRAVIO
ODLUKU O EKOLOŠKOJ
REKONSTRUKCIJI
POSTOJEĆEG BLOKA TE
**BEZ TE „PLJEVLJA“ CRNA
GORA BI BILA ZAVISNA
OD UVODA STRUJE****

Direktor direktorata Energetske zajednice Evropske unije i država jugoistočne Evrope, Janez Kopač, pozdravio je odluku o ekološkoj rekonstrukciji prvog bloka Termoelektrane (TE) Pljevlja. Uz to, podsjetio je da su sve članice Energetske zajednice, uključujući i Crnu Goru, obavezne da to učine. Kopač kaže da bi bez TE u Pljevljima, Crna Gora bila zavisna od uvoza struje:

„Ukoliko ih ne poprave i ne upgrade filtere morali bi ih brzo zatvoriti. Termoelektrane su značajne za balansiranje sistema i bez njih se još ne može”, pojašnjava Kopač za Radio Slobodna Evropa (RSE), ukazujući da su države u regionu

odlučile da zatvore ili, u većem broju, rekonstruišu postojeće termoelektrane.

Energetska zajednica je, inače, regulatorno tijelo EU u oblasti energetike.

ODRŽANA 41.TEMATSKA SJEDNICA ODBORA DIREKTORA

EPCG ulazi u projekat izgradnje HE Komarnica

Naša kompanija je zainteresovana za realizaciju projekta izgradnje HE Komarnica, samostalno ili sa nekim kvalifikovanim partnerom, zaključio Odbor direktora

Tatjana Knežević Perišić

Odbor direktora Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, na 41.tematskoj sjednici, nakon prezentacije Projekta izgradnje HE „Komarnica“ i upoznavanja sa Informacijom o statusu realizacije ovog Projekta, izrazio je zainteresovanost za realizaciju Projekta iz tačke 1(HE „Komarnica“) samostalno ili sa nekim kvalifikovanim partnerom. Odbor je, prihvativši Informaciju o statusu realizacije Projekta izgradnje HE „Komarnica“ koju je sačinila Direkcija za razvoj i inženjering, zadužio menadžment Elektroprivrede da nastavi rad na pripremi izgradnje HE „Komarnica“ i organima Društva predloži odgovarajuća rješenje i odluke.

Inače, strateški cilj ove investicije je rješavanje problematike iz oblasti energetike, sigurnosti snabdijevanja, stabilnosti elektroenergetskog sistema i energetske nezavisnosti države Crne Gore. Rijeka Komarnica je ekonomična za hidroenergetsko korišćenje po svim parametrima (padavine, oticaji, padovi, konfiguracija i sastav terena, nenaseljenost kanjona i sl.), a sлив rijeke Pive, predstavlja značajan hidroenergetski potencijal.

Na prezentaciji projekta je naglašeno da bi HE Komarnica bila lučno-betonska brana, visine 171 m sa kotom normalnog uspora 811 mm; sa pripadajućom akumulacijom, ukupne zapremine 227 miliona m³, odnosno 136 miliona m³ korisne zapremine; sa maksimalnim neto padom 150 m; instalisanim protokom agregata u elektrani 130 m³, sa 2 + 1 Francis

turbine; Snaga buduće hidroelektrane bi iznosila 172 MW, sa ukupnom očekivanom godišnjom proizvodnjom 213 GWh. Posebno važno je, sa aspekta ekologije, što maksimalna kota jezera od 811 mm, neće remetiti postojeće uslove tečenja na izlazu iz kanjona Nevidio, a ni uspor od akumulacije neće imati uticaj ni na prirodno tečenje rijeke Pridvorice u zoni Šavniku.

Sama ideja o formiraju hidroakumulacije, prisutna je još od pedesetih godina prošlog vijeka. Tako je od 1956-1959.g. Elektroprojekt Ljubljana, uradio određeni investicioni program, u kojem je razmatrana situacija čitavog postrojenja. Potom je Zajednica jugoslovenskih elektrana Beograd, radila reviziju investicionog programa 1958.g., a nakon toga Elektroprojekt Ljubljana 1959.g. uradio varijantno dvostepensko rješenje. Korišćenje uzvodnog hidropotencijala rijeke Komarnice obrađeno je 1988.g.-„Elektroprojekt“ Ljubljana (Studija alternativnih rješenja profila brane).

Sadašnji projekat je uradio tim Instituta za vodoprivredu Jaroslav Černi a.d. i Energoprojekt Hidroinženjeringa iz Beograda, a održane su i dvije javne tribine u Plužinama i Šavniku, kako bi mještanima i rukovodstvu tih opština, predstavili projekat za izgradnju HE Komarnica. Tada je Svetlana Jovanović, rukovoditeljka radnog tima, kazala da na prostoru buduće hidroakumulacije nema objekata, domaćinstva niti infrastrukture koja bi bila potopljena njenom izgradnjom. Usvojeni detaljni prostorni plan daje procjenu investicije od 246, 5 miliona eura.

Buduća HE Komarnica će otvoriti mogućnost za razvoj privrednih aktivnosti, posebno turističkog razvoja u neposrednom okruženju buduće hidroakumulacije (eko lodž, planinski restorani, biciklizam, konjički sportovi, plovidba jezerom, sportski ribolov, rekreacija i organizovane posjete za ljubitelje prirode), kao i mogućnost poboljšanja razvoja poljoprivrede i

vodosnadbijevanja, posebno u naseljima Duži, Dubrovsko, Brezna, Bajovo polje, Pejovića, Duba, Bukovac. Ono što je posebno značajno je mogućnost saobraćajnog povezivanja preko krune brane i spajanja prostora koji su prirodno razdvojeni kanjonom.

Inače, projekat HE Komarnica je

apsolutno ekološki prihvatljiv! Naime, studija Regional strategy for sustainable hydropower in the Western Balkans – WBIF koja je, uz podršku Evropske unije izrađena za potrebe Investicionog fonda za Zapadni Balkan, HE Komarnicu je svrstala u red ekološki prihvatljivih projekata tj. projekata kategorisan-

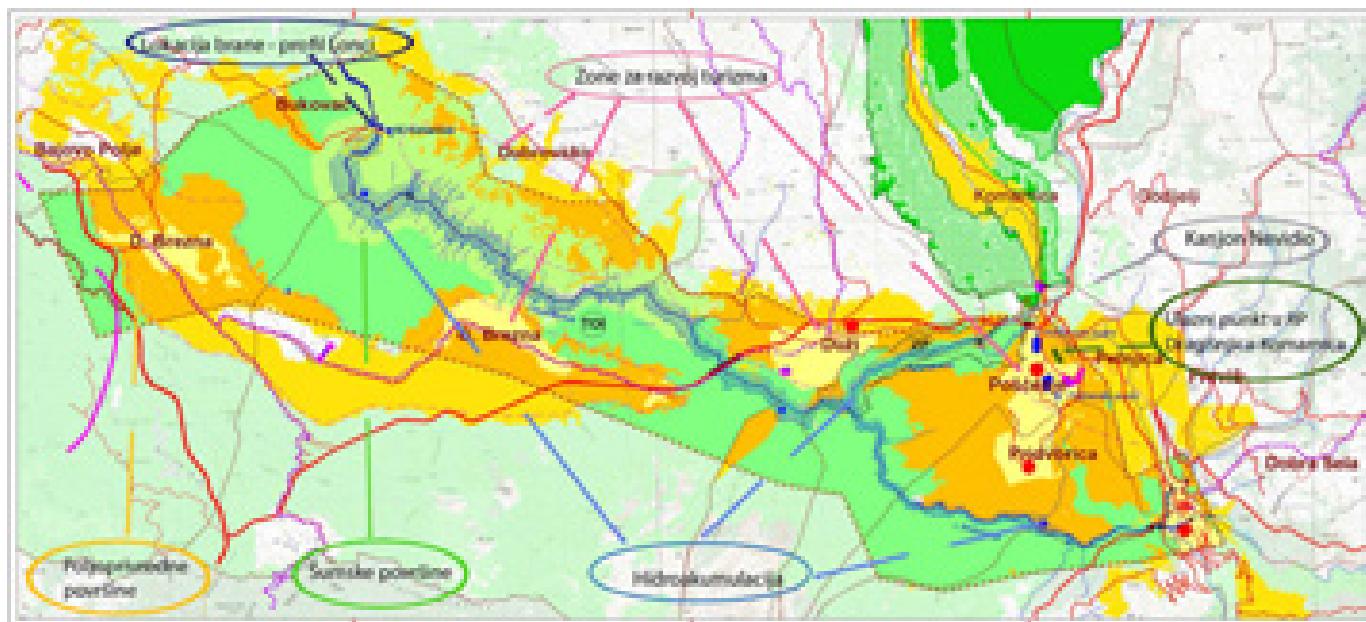
ih kao Grinfield projekti, koji se ne suočavaju sa ozbiljnim „uskim grlima“, ekološkim i socijalnim problemima. Inače, tokom same izrade studije u obzir je uzet zakonski i regulatorni okvir koji uključuje sve relevantne direktive, konvencije i propise iz oblasti energetike, zaštite životne sredine i upravljanja vodama.

BENEFITI OD HE KOMARNICA

Izgradnjom HE Komarnica, unaprijediće se infrastruktura i stimulisati privredni razvoj; planirano je otvaranje 100 novih radnih mjesta u samoj elektrani, dok će tokom izgradnje, u određenim periodima, biti angažovano i do 1000 ljudi.

Intenziviraće se i poljoprivredni razvoj, razvoj ribljeg fonda, ribarstva i sportskog ribolova; kanjon Nevidio ostaje važna turistička atrakcija, zaštita od izuzetne važnosti vodopada Skakavac, mogućnost izgradnje kamp naselja u selu Komarnica, valorizacija Pošćenskih jezera sa okolinom, kao vrijednih staništa

flore i faune, nelovnog rezervata za programski uzgoj krupne divljači na lokalitetu Pošćenski Zavrh (razgledanje životinja i ptica, naučni turizam, foto-safari), lovište posebne namjene Dragišnica (lov), mogućnost izgradnje etno sela u zonama postojećih naselja (Brezna, Duži, Pošćenje).

VLADA UTVRDILA PRIJEDLOG ODLUKE O DONOŠENJU DPP-A ZA PROSTOR VIŠENAMJENSKE AKUMULACIJE NA RIJECI KOMARNICI

Nakon što je Vlada Crne Gore usvojila, 28. maja ove godine, Prijedlog odluke o donošenju Detaljnog prostornog plana za prostor višenamjenske akumulacije na rijeci Komarnica, obezbijeđeni su u potrebnii

preduslovi za izgradnju hidroelektrane instalisane snage 172 megavata.

„Realizacijom Detaljnog prostornog plana Crne Gore koji obuhvata teritoriju opština Šavnik i Plužine dobiće se benefiti sa elektroenergetskog i sa aspekta razvoja poljoprivrede, turizma i unaprijeđenja infras-

trukture u tom dijelu opština“, rekla je generalna direktorica Direktorata za planiranje u Ministarstvu održivog razvoja i turizma Marina Izgarević Pavićević.

Kao polazna osnova korišćen je Prostorni plan Crne Gore koji važi do ove godine i Strategija energetike do 2030. godine.

PROJEKAT IZGRADNJE VJETROKRAKA NA KRNOVU

Investicija EPCG 60 miliona eura

Elektroprivreda Crne Gore je tokom 2018. godine pokrenula novi investicioni ciklusi koji predviđa diversifikaciju proizvodnje električne energije, koja će prvenstveno biti bazirana na upotrebi alternativnih tehnologija obnovljivih izvora energije, prije svega sunca i vjetra. U tom kontekstu, u septembru 2019. godine potpisani je Ugovor o zajedničkom razvoju projekta vjetroelektrane Gvozd između Elektroprivrede Crne Gore i austrijskog IVICOM-a. U projekat izgradnje vjetrokraka na Krnovu EPCG će investirati 60 miliona eura.

- Na krnovskoj visoravni, na lokaciji buduće VE Gvozd, u toku su istražni geološki radovi koji će projektantu osigurati kvalitetne podloge za izradu tehničke dokumentacije. Nakon završetka geoloških istražnih radova, a na osnovu izrađenog idejnog projekta stvorice se tehnički uslovi za dobijanje građevinske dozvole.

IVAN MRVALJEVIĆ

Po završetku izrade projekta i dobijanja građevinske dozvole, očekuje se da radovi na izgradnji vjetroelektrane počnu tokom 2021. godine, sa predviđenim rokom izgradnje od 18 mjeseci - naglasio je Ivan Mrvaljević, izvršni rukovodilac Direkcije za razvoj i inžinjering.

Vjetroelektrana Gvozd imaće ukupnu instalisanu snagu od 54,6 MW a očekivana godišnja proizvodnja je oko 150 GWh. Projekat predviđa faznu izgradnju i puštanje u rad 13 vjetroagregata, transformatorske stanice 110/33 KV Gvozd na projektnoj lokaciji, rekonstrukciju transformatorskih stanica Krnovo i Nikšić kao i izgradnju dva jednostruka dalekovođa dužine tri i 14 km.

Za potrebe buduće vjetroelektrane predviđa se izgradnja saobraćajne infrastrukture, odnosno rekonstrukcija postojećih puteva i izgradnja novih puteva, s ciljem povezivanja pojedinih vjetroagregata.

Pregовори o finansiranju projekta vrijednog preko 60 miliona eura sa Evropskom bankom za obnovu i razvoj su u toku. Svi tenderi za nabavku glavne opreme za vjetropark uključujući tender za nabavku samih vjetroagregata. Izvođenje građevinskih radova, priključenja na prenosnu mrežu i ostale infrastrukture biće sprovedeni u skladu sa pravilima EBRD-a.

PREDSTAVLJEN NACRT LOKALNE STUDIJE LOKACIJE PREVOĐENJA DIJELA VODA RIJEKE ZETE U AKUMULACIJE "KRUPAC" I "SLANO"

Biće ispoštovani svi ekološki standardi

Više od tri decenije se pokušava naći optimalno rješenje za iskorištanje velike količine vode, koja se, izlivanjem Zete i plavljenjem Nikšićkog polja, nepovratno gubi. U Nikšiću je predstavljen novi Nacrt lokalne studije, koji će, nadaju se nadležni u EPCG, definisati sve zahtjeve ekologije u Glavnom projektu i Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu. Sam projekat je vrijedan preko 27 miliona eura, a obuhvatao bi izgradnju uzdužne brane na rijeci Zeti, sa dva tunela

Tatjana Knežević Perišić

O projektu prevođenja dijela voda Zete u akumulacije "Krupac" i "Slano", govorit će više od tri decenije; kako se rad HE "Perućica" zasniva na korišćenju vodnog potencijala vodotoka u slivu Gornje Zete i visinske razlike od preko 500 m između Nikšićkog polja i Bjelopavličke ravnice, i kako nije moguće u potpunosti iskoristiti obilje raspoloživih voda i izvanredan energetski pad, upravo zbog nedostatka akumulacionog prostora za izravnavanje proticaja, Elektroprivreda Crne Gore je pokrenula projekat, čijom bi se realizacijom bolje energetski iskoristio vodni potencijal i smanjili preliv na postojećim branama.

-Nizvodni proticaj prosto mora biti garantovan tako da obezbjeđuje, na zadovoljstvo svih nas koji smo ovdje u Nikšiću i nas u Elektroprivredi, koji se bavimo projektom valorizacije tzv. viškova velikih voda, optimalno korišćenje energetskog potencijala, kazao je, na prezentaciji Nacrta, izvršni rukovodilac Direkcije za razvoj i inženjering u EPCG Ivan Mrvaljević.

-Ovaj projekat prevođenja će minimizirati uticaj poplava, garantovati kvalitet voda u novonastaloj akumulaciji i tokom ljetnjih mjeseci spriječiti eventualnu pojavu smeća, odnosno propisati mјere da se to ne dešava, pojasnio je Mrvaljević.

EKOLOŠKI ZAHTJEVI

Građevinski radovi su, inače, trebalo da počnu sredinom prošle godine, ali je projekat zastao zbog protivljenja dijela NVO sektora i dijela lokalnog stanovništa. Oni su, i tokom prezentacije, istakli bojazan da će smanjeni proticaj pogoršati situaciju u riječnom ekosistemu, da se mora voditi računa o ekološko prihvatljivom protoku vode, kao i da se ne smije zaboraviti da je Nikšićko polje, buduće područje posebne zaštite. Takođe ih je interesovalo da li će projekat dovesti do masovnog pomora rakova, kao i da li će se svoje mjesto u Strateškoj procjeni uticaja na životnu sredinu naći i dvije endemične vrste koje se nalaze u Budoškim barama.

Projekat će EPCG uraditi na jesen, vodeći računa o zaštiti životne sredine, kategorisan je Mrvaljević:

-Mi pristupamo izradi tehničke

dokumentacije glavnog projekta, koji će pratiti izrada elaborata o procjeni uticaja na životnu sredinu i projektnog rješenja i očekujemo da će u 2021. godini svi ti dokumenti biti kompletirani i dobijena konačna saglasnost za realizaciju projekta, naglasio je Mrvaljević.

Prema njegovim riječima, svi zahtjevi ekologije o kojima se diskutovalo su definisani i biće detaljno razrađeni u Glavnom projektu i Elaboratu o procjeni uticaja na životnu sredinu - počev od obezbjeđenja odgovarajućeg nizvodnog proticaja rijeke Zete odbrane do Vukovog mosta uz sprečavanje povećanog plavljenja Miločanskog, Brezovačkog i Rastovačkog polja usled realizacije projekta kao i sprječavanje formiranja deponije smeća uzvodno od projektovane brane i na ušću miločanskog potoka u Zetu, obezbjeđenje odgovarajućeg kvaliteta voda u projektovanoj akumulaciji i očuvanja kvaliteta voda izvorišta Poklonci.

Profesor Prirodnno-matematičkog fakultete dr Danilo Mrdak, predstavljajući Stratešku procjenu uticaja na životnu sredinu, je rekao "da bi u cilju očuvanja nizvodnih rječnih ekosistema, pejzažnih, estetskih i rekreativnih vrijednosti rijeke Zete, bilo dobro da se skretanje voda u akumulaciju Krupac može dešavati samo prilikom protoka koji su na mjestu pregrade veći od šest metara kubnih u sekundi".

VRIJEDNOST OSNOVNOG PROJEKTA OKO 27 MILIONA EURA

Prema Nacrtu, orijentaciona vrijednost osnovnog projekta prevođenja, bez izgradnje pristupnih puteva, je procijenjena na 26,9 miliona eura. Građevinski radovi koštaće 23 miliona eura, hidromontažna i elektro oprema 2,4 miliona, izrada i revizija projektne dokumentacije 500.000, dok će eksproprijacija, prema

orientacionoj procjeni, koštati oko milion eura.

Šta je, prema Nacrtu, planirano da se izgradi? Kako bi se dio toka Zete prebacio u akumulacije, planirana je izgradnja tunela Zeta Krupac i Krupac Slano, čime bi se djelimično izravnao tok rijeke u akumulacijama. Samo tehničko rješenje uvođenja vode u akumulaciju "Krupac" obuhvata branu na rijeci Zeti, sa zaštitnim nasipima uzvodno od brane, zahvat i dovodni kanal od rijeke Zete do ulaznog portala tunela, tunel do akumulacije Krupac i odvodni kanal od izlaznog portala tunela do akumulacije Krupac.

Usportna građevina predviđena je na rijeci Zeti, oko 500 metara nizvodno od sastava rijeke Sušice i potoka Rastovac, kao i betonska gravitaciona brana visine oko šest metara i dužine oko 120 metara, navodi se u Nacrtu.

Elektroprivreda Crne Gore bi, realizacijom ovog projekta, obezbijedila optimizaciju korišćenja voda Gornje Zete i zavisno od hidroloških prilika dobit od 2,5 do 3,7 miliona eura godišnje. Inače, proceduru Lokalne studije lokacije vodi Ministarstvo održivog razvoja i turizma.

IVAN MRVALJEVIĆ

ZAVRŠEN KAPITALNI REMONT
AGREGATA A2 U HE "PIVA"

Za novih 40 godina rada

Projekti koji se realizuju u elektrani, među kojima su i kapitalni remont agregata i druga faza modernizacije, produžiće radni vijek elektrane za još četrdesetak godina i obezbijediti visoku pogonsku spremnost i pouzdanost u funkcionisanju ovog, izuzetno važnog objekta, za crnogorski elektro-energetski sistem

Eleonora Albijanić

U okviru nastojanja da se poveća efikasnost proizvodnih i energetskih objekata, kontinuirano se radi na revitalizaciji opreme i postrojenja HE „Piva“. Kapitalni remont i revitalizacija agregata A1 završeni su 2017. godine, nakon kapitalnog remonta i revitalizacije, pušten je u rad agregat A2, dok je za 2021. godinu planiran i kapitalni remont agregata A3. Sam postupak za revitalizaciju agregata A2 pokrenut je 2018. godine. Ugovor je potpisana sa konzorcijumom firmi Litostroj Power Ljubljana, Končar Zagreb i Elektroremont Subotica, a vrijednost ugovora je iznosila više od 2 miliona eura.

-Shodno Ugovoru, izvršeni su zahtjevni i složeni radovi na generatoru i radovi na turbinskoj opremi. Cilj nam je da se realizacijom projekata produži radni vijek elektrane za još četrdesetak godina i da obezbijedimo visoku pogonsku spremnost i pouzdanost u funkcionisanju ovog, za crnogorski elektro-energetski sistem, izuzetno važnog objekta, u dužem periodu, kažu nam u HE Piva. Paralelno sa radovima kapitalnog remonta agregata A2, izvršen je dio radova u okviru projekta rekonstrukcije i modernizacije HE Piva – faza II. Naime, Elektroprivreda Crne Gore je sa Izvođačem, JV Litostroj Power iz Slovenije i ABB iz Italije zaključila Ugovor u vrijednosti od 10.311.029,60 eura za rekonstrukciju hidromontažne i elektro opreme agregata i postrojenja sopstvene potrošnje.

ŠTA JE URADENO NA A2?

Radovi na generatoru: preizolacija polova rotora, zamjena izolacionih spojeva između segmenata paketa statora, rekonstrukcija uvoda struje u rotor, obrada ležajnog zvona i nosećeg prstena, zamjena kliznih kolutova i preizolacija šinskog razvoda, servisiranje ležajeva u fabričkim uslovima, ukrućenje namotaja statora i ispitivanje izolacionih sistema statora i rotora nakon motaže.

Na turbinskoj opremi, izrađene su nove lopatice sprovodnog aparata od nerđajućeg materijala, sa modifikacijom hidrauličnog oblika. Izvršena je izrada i ugradnja nove turbineske brtve, kao i novog turbineskog poklopca sa kompletним vijčanim materijalom.

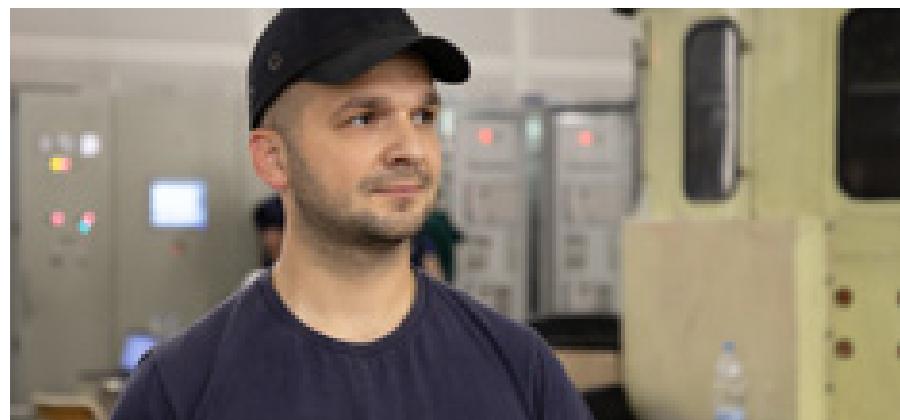
Radno kolo turbine je transportovano u fabriku Izvođača, gdje je ispitano i reparirano, nakon čega je izvršeno dinamičko balansiranje, zajedno sa poklopcem i kapom, na nominalnom broju obrtaja. Ostali djelovi turbineske opreme su transportovani u fabrike Izvođača, gdje su reparirani i nakon toga ugrađeni.

-Ugrađena je oprema nove generacije na sistemu za sopstvenu potrošnju hidroelektrane, zamjena turbineske regulacije na agregatu A2 i novi sistem upravljanja agregatom. Trenutno se izvode aktivnosti na podešavanju novomontirane opreme. Mehanička proba agregata sa novim upravljačkim sistemom je izvršena. Do kraja ovog mjeseca očekujemo završetak navedenih radova, čime

će se stvoriti i uslovi za probni rad i eksploraciju aggregata A2, kaže nam Boško Božović, vođa projekta rekonstrukcije i modernizacije HE Piva – faza II.

Podsjeća da će se, realizacijom projekata produžiti radni vijek elektrane, obezbijediti visoka pogonska spremnost i bezbjednost rada elektrane, automatizacija upravljanja aggregatima,

postrojenjima i elektranom u cjelini, osposobljavanje elektrane za moguće daljinsko vođenje iz nadređenog centra upravljanja, osposobljavanje elektrane za pružanje pomoćnih i sistemskih usluga za elektro energetski sistem Crne Gore, visoka pouzdanost napajanja sopstvene potrošnje elektrane, kao i smanjenje eksploracionih troškova i troškova održavanja.

DANILO RUTEŠIĆ

(Rukovodilac sektora za održavanje i radove)

Svaki projekat je poslovni izazov i sa sobom nosi uzbuđenje, odgovornost kao i novo iskustvo i sticanje znanja iz oblasti elektrotehnike.

Sa kolegama iz razvoja sam do sada imao dobru saradnju, kako sa pozicije glavnog inženjera tako i sa pozicija rukovodioca prve elektro službe, a sada i kao rukovodioca održavanja. Zajedno smo radili 2013. godine na LOT-3 kao i 2014. na LOT-4 i treba naglasiti da svi ti projekti realizovani

u predviđenom roku i omogućili sigurniji i pouzdaniji rad elektrane. Vrijednost i obim poslova ovog projekta je puno veća i sa sobom nosi veću odgovornost i posvećenost, ali da opet naglasim "stariji mladi lideri" i iskusnije kolege iz razvoja firmi, koje su angažovane na realizaciji projekta, su učinili da atmosfera bude prijatna i opuštena.

Kao i u životu, tako i u poslu, da bi nešto bilo realizovano, moraju da postoje još neki "uslovi", a to su podrška, razumijevanje, sposobnost da saslušate i uzmete u razmatranje nečije prijedloge za rješavanje problema, date podršku i savjet, ali isto tako uputite riječi ohrabrenja.

DANILO MUJIČIĆ

(Inženjer za razvoj projekata)

Biti dio važnog projekta, svakodnevno pratiti rezultate svoga rada i osjećati se korisnim je nešto u čemu uživa svaki čovjek, koji voli svoj posao. Projekat je raznovrstan, u smislu ljudi, obima projekta, vrste zadataka i načina na koji koristimo vrijeme provedeno na terenu.

Timski rad čini dan zanimljivijim, različite ideje, pristupi poslu, različiti uglovi gledanja na stvari. Radimo sa ljudima od kojih uvijek učimo nešto

novo, ali i koji predstavljaju veliki izazov u poslu. Svakoga dana pobijavati samog sebe i pomjerati sopstvene granice je i smisao kojem težim.

MATIJA MIĆUNOVIĆ
(Inženjer za razvoj projekata)

Realizacija projekta rekonstrukcije i modernizacije HE Piva, za mene, predstavlja široki spektar mogućnosti. Najvažnija od njih jeste, da kroz rad, mogu primjenjivati svo znanje i materiju koju sam stekao kroz višegodišnje školovanje.

Sa druge strane, rad na elektranama HE Piva i HE Perućica omogućava pristup i komunikaciju sa inostranim inžinjerima, uz čiju saradnju dobijam šansu da usavršim svoje znanje i da se bolje upoznam sa detaljima usko vezanim za moju struku. Rad u timu sa iskusnijim kolegama je od izuzetnog značaja za mene i ostale mlađe kolege inžinjere. Bilo kakav

tehnički problem ili nedostatak informacija, starije kolege nesebično dijele sa nama. Obzirom na to, da se problemi inžinjerske prirode često rješavanju sagledavanjem iz više uglova, međusobna saradnja između mlađih i starijih kolega je ključna. Upravo kroz ovu saradnju, mi kao mladi inžinjeri, dovodimo svoje znanje do novog nivoa.

TANJA MANOJLOVIĆ
(Glavni inženjer za mašinske poslove)

Rekonstrukcija i modernizacija hidroelektrana je izuzetno složen i veoma izazovan posao koji podrazumijeva i zahtijeva timski rad inženjera koji odlično poznaju svoj posao. Tim za modernizaciju hidroelektrana u kome radim sacinjavaju Boško Božović,

menadžer projektnog tima i kolege inženjeri Zoran Nikolić, Ratko Pavićević, Gojko Blagojević, Nikola Daković i Igor Todorović. Tim je do sada završio tri velika posla, u dijelu rekonstrukcije i modernizacije HE Piva (LOT2, LOT3 i LOT4).

Sa zadovoljstvom i radošću mogu da kažem da smo na ovom poslu pojačani i mladim kolegama Sanjom Miljanić, Danilom Mujičićem i Matijom Mićunovićem, koji su se odlično uklopili i u posao i u atmosferu u timu koja je odlična, a zaista se možemo pohvaliti i stručnošću i izvanrednom međusobnom saradnjom. Iz Ugovora sa Litostrojom i ABB-om tokom prošle i ove godine, završeni su radovi na rekonstrukciji i zamjeni opreme naponskog generatora i sistema pomoćnog napajanja. Završena je, takođe, rekonstrukcija i zamjena hidromašinske i elektro opreme turbineske regulacije, na agregatu A2, 120MVA i u toku je puštanje u rad. Nastavljaju se radovi na rekonstrukciji i zamjeni hidromašinske i elektro opreme turbineske regulacije na agregatu A1 i A3, 120MVA, Control Sistemu i Monitoring Sistemu.

IGOR TODOROVIĆ
(Specijalista za kontrolu i planiranje)

Ljudi koji odaberu inženjerski poziv, prije svega, biraju život pun izazova, biraju put traganja za optimalnim, biraju put učenja i konstantnog unaprjeđenja i izgradnje sebe u profesionalnom i svakom drugom smislu. Raditi u Direkciji za razvoj i inženjeringu,

naročito na projektima rekonstrukcije i modernizacije postojećih objekata, predstavlja pravi inženjerski izazov. Integracija novih tehnologija u postojeća inženjerska rješenja, stara često i preko pola vijeka, čini ovaj posao izuzetno zanimljivim i dinamičnim. Ne postoji dva ista dana i dva ista izazova, ako ste zaposleni na poslovima rekonstrukcije i modernizacije postojećih elektrana.

Radeći na ovim poslovima, gdje imamo priliku voditi tok jednog projekta od ideje do realizacije, čovjek stiče ogromno iskustvo i na polju inženjeringu ali i na polju međuljudskih odnosa. Nije samo dobra strana rada na ovim poslovima inženjerski izazov već i izuzetno dobri i kvalitetni međuljudski odnosi, koji vladaju među kolegama u Direkciji za razvoj i inženjeringu, koje sam zatekao, kada sam počeo raditi, a koje se trudimo njegovati i prenositi na mlađe kolege, dijeleći nesobično svoja iskustva i savjete. U poslednje dvije godine, tim za rekonstrukciju i modernizaciju hidroelektrana je značajno podmlađen. Zadovoljstvo je raditi sa mladim ljudima, koji donose nove ideje a svojom entuzijazmom i odgovornim odnosu prema poslu doprinose kvalitetu tima. Sinergija mladosti i iskustva je osnov za uspješnu realizaciju velikih i kompleksnih projekata.

SANJA MILJANIĆ
(Glavni inženjer za mašinske poslove)

Portfolio energetskih objekata Elektroprivrede Crne Gore, koji je jedinstven ne samo u regionalnim okvirima već i šire, pruža šansu inženjerima svih struka i različitih iskustava, da steknu unikatna znanja, koja predstavljaju možda i srž većine

inženjerskih struka. Angažman na projektu rekonstrukcije i modernizacije HE Piva (faza II), smatram privilegiom, zbog njegovog investicionog karaktera i šanse da se, za relativno kratko vrijeme, steknu znanja o načinu funkcionisanja jednog od najvećih energetskih objekata na svijetu kao i njegovih posebnih djelova, koje čine njegovu pogonsku spremnost.

Kroz sistematski rad i učenje, u timu, iskusnije kolege su znatno proširile moja dosadašnja znanja, prije svega iz oblasti mašinstva, u sektoru proizvodnje električne energije, međutim, pošto je riječ o kompleksnim cjelinama, nova znanja se moraju konstantno usvajati, što će sigurno biti mnogo lakše uz podršku kolega sa dužim radnim angažmanom.

MILINKO RAIČEVIĆ
(Šef mašinske službe)

Realizacija projekata koji su danas prisutni u HE "Piva" je od izuzetnog značaja za uspješan budući rad hidroelektrane, a samim tim i cijelokupnog elektro energetskog sistema Crne Gore, u kome ova elektrana ima jednu od naznačajnijih funkcija.

Izrada i praćenje realizacije projekata vrlo su izazovni i poučni, kako za starije, tako i za mlađe inženjere, gdje im se pruža prilika da iskažu svoju kreativnost, timski rad, odgovornost i disciplinovan pristup prema svim pojedinačnim problemima. Ovo je odlična prilika za mlade ljudе da dokažu svoju stručnost, kao i da dosta toga novog nauče.

Starije kolege su svjesne te činjenice i u tome im nesobično pomažu. I pored poznatih poteškoća zbog koronavirusa, entuzijazam ne jenjava, naprotiv, kako se pojedine cjeline ukupnog projekta uspješno završavaju tako se i radno raspoloženje povećava. Zadovoljstvo je raditi na ovakvim projektima svakome, koji zaista vole svoju struku.

ŽELJKO JOVoviĆ
(Specijalista za kontrolu i planiranje)

Za praćenje realizacije radova, vezanih za kapitalni remont A2 i vršenje nadzora nad izvođenjem radova, zadužen je bio stručni tim iz elektrane. Taj tim je već imao iskustvo nad ovom vrstom posla jer je vodio i kapitalni remont A1, 2017. godine. Bitno je naglasiti da su u radove bile uključene sve operativne službe iz elektrane i sve mlade kolege, koji su u periodu između dva remonta, počeli raditi u HE Piva. Obim radova na remontu A2 je bio sličan obimu radova na A1, s tom razlikom što je kod A2 vršeno preizolovanje polova rotora. U toku realizacije projekta remonta agregata A2, u okviru projekta Modernizacije HE Piva, a koji vodi tim Direkcije za razvoj i inženjeringu,

izvršena je zamjena turbinskog regulatora, uvođenje upravljanja agregatom, zamjena sopstvene potrošnje i monitoring aggregata. Zbog složenosti ova projekta, velikog obima radova i velikog broja ljudi uključenih u real-

izaciju projekata, aktivnosti na licu mjesta je trebalo precizno uskladiti i kordinirati. Saradnja dva tima po ova dva projekta bila je veoma uspješna i ova projekta su u potpunosti realizovana.

RAD HE PIVA U USLOVIMA PANDEMIJE NE STAJE

Odgovoran pristup zaposlenih

Svi radnici, bez izuzetka, poštovali su sve preporuke Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti kao i obavještenja i naredbe od strane rukovodstva EPCG, kaže direktor HE „Piva“ Dragomir Blagojević. Dodaje da je održana pogonska spremnost agregata na visokom nivou, ostvareni dobri poslovni rezultati, dok je građevinska operativa uveliko radila na dva projekta: izradi zaštitne konstrukcije na ulazu u branu i lamele u Samačkom hotelu u Plužinama; raspisan i javni poziv za kapitalni remont A3

Tatjana Knežević Perišić

HE „Piva“ je, u vrijeme pandemije virusa KOVID 19, radila u specifičnim uslovima. Na osnovu praćenja situacije i svih dešavanja vezanih za pandemiju, donošene su odluke o načinu rada, sve u cilju obavljanja osnovnih djelatnosti - proizvodnje električne energije i održavanja opreme i objekata, ali sa akcentom na bezbjednost i zdravlje zaposlenih, kaže Dragomir Blagojević, ocjenjujući da je pogonska spremnost agregata A1 i A3 održana na visokom nivou.

-Agregat A2 se zatekao u remontu, rekonstrukciji i modernizaciji. Zbog nemogućnosti rada izvođača sa strane, aktivnosti na remontu su bile obustavljene do prve mogućnosti ulaženja ispitivača, kada su nastavljena planirana ispitivanja, kaže on dodajući da je proizvodnja, zbog manjih potreba tržišta, bila manja od planirane, ali da je postignuta i održana visoka kota jezera, veća od planirane.

Kako su radnici prihvatali rad u ovim, novim, uslovima?

U toku pandemije virusa KOVID 19, svi zaposleni u HE „Piva“ su na vrlo odgovoran način prihvatali novonastalu situaciju. Zaposleni u Sektoru eksploatacije su radili prema rasporedu smjena, poštujući sve propisane mjere bezbjednosti za zaštitu od korona virusa. Na taj način je održan proces proizvodnje električne energije.

U Sektoru za održavanje i radove organizovane su svakodne ekipe za obilazak opreme i objekata i preventivno održavanje. Ostali radnici su se nalazili na kućnom dežurstvu, tj. u pripravnosti da se odmah odazovu pozivu na bilo koju intervenciju u pogonu. Tako su pravovremeno otklanjani svi pogonski problemi, te je vrijeme zastoja agregata A1 i A3 bilo svedeno na minimum.

Na ovaj način je održan visok stepen pogonske spremnosti i sigurnosti rada HE „Piva“.

Zaposleni u kabinetu direktora i Sektoru za operativnu kontrolu i planiranje su radili redovno. Napominjem da su svi radnici, bez izuzetka, poštivali Naredbu za preduzimanje privremenih mjeru

za sprječavanje unošenja u zemlju, suzbijanje i sprječavanje prenošenja novog koronavirusa i sve preporuke Nacionalnog koordinacionog tijela za zarazne bolesti i obavještenja i naredbe od rukovodstva EPCG.

TENDER ZA A3!

„Velika vijest“ je, što se HE Piva tiče, da je raspisan javni poziv za kapitalni remont A3. O tome Blagojević kaže da je u februaru 2020. godine završena izrada tehničke specifikacije za remont agregata A3. Nakon odobrenja Zahtjeva za nabavku i formiranja Komisije za otvaranje i vrednovanje javnog poziva, urađena je tenderska dokumentacija i raspisan je 25.06.2020. godine javni poziv za kapitalni (generalni) remont agregata A3. Procijenjena vrijednost nabavke je 2 miliona 250 hiljada evra. Rok za dostavljanje ponuda je 04.08.2020. godine.

ZAŠTITNA KONSTRUKCIJA NA ULAZU U HE

Nakon dobijenog Rješenje od Opštine Plužine, kojim se odobrava izgradnja zaštitne konstrukcije, započeti su radovi na terenu.

Radove izvodi izabrani Izvođač, "Eurozox" d.o.o. iz Danilovgrada, u skladu sa zaključenim ugovorom. Radovi se izvode planiranim dinamikom. Stručna lica iz HE "Piva" su na terenu i uz aktivno učešće prate realizaciju svih aktivnosti.

-Funkcija ovakvog objekta ogleda se u obezbjeđenju zaposlenih u EPCG za nesmetanu komunikaciju prilikom ulaska u pogon HE „Piva“, a da pri tome budu maksimalno obezbijeđeni sa aspekta zaštite na radu, kaže mr Slobodan Blagojević, zadužen za praćenje realizacije radova.

Prema njegovim riječima, konstrukciju obrazuju dvije kampade. Gornji dio kampada su pokrovne ploče, koje su oslonjene na ivične i unutrašnje grede i zajedno obrazuju 6 komora u kojim je smješten granulisani materijal. Nasipanje granulisanim materijalom ima funkciju amortizacije udara odvojenih stijenskih blokova. Preko AB ploča projektovan je sloj za pad, hidroizolacija, kao i njena zaštita.

Unutrašnje grede su projektovane sa većim rasponima, kako bi se obezbijedio slobodan prostor za manipulaciju opremom i vozillima.

Da napomenemo da je realizacija ovog objekta, od izuzetne važnosti za zaštitu lica i opreme. Naime, plato ispred ulaza u mašinsku halu HE „Piva“ izložen je stalnom odronjavanju kamena i dejstvu sniježnih lavina sa strmih kanjonskih padina iznad ulaznog portala. Detaljnim istraživanjima lijeve obale rijeke Pive u zoni elektrane, ova zona je označena kao lokacija gdje postoji potencijalna opasnost od urušavanja blokova velikih dimenzija, čijim pokretanjem bi se proširila zona nestabilnosti uz padinu i imala velike razmjere.

ADAPTACIJA LAMELE U SAMAČKOM HOTELU

Započeti su radovi i na adaptaciji lamele u Samačkom hotelu, u Plužinama. Zaključen je Ugovor za adaptaciju i izabran izvođač radova, "Adi" d.o.o. iz Nikšića. Prema ugovoru, planirana je adaptacija jedne od tri lamele Samačkog hotela.

Radovi, uz stručni nadzor inženjera iz HE "Piva", se odvijaju dogovorenom dinamikom, kažu u HE Piva.

HE „PERUĆICA“

„Podmaladživanje“ se nastavlja

Ekipe subotičkog ATB Severa, od 15. juna do 1. oktobra ove godine, izvešće kapitalnu rekonstrukciju trećeg i šestog agregata te dovršiti dio poslova koji su preostali tokom generalne rekonstrukcije pete i sedme maštine. U vrijeme potpune obustave rada, u toku redovnog godišnjeg remonta u avgustu, biće zamijenjena dva blok transformatora na prva dva agregata. Početak revitalizacije prve dvije male elektrane u sastavu „Perućice“, naredne godine

Mitar Vučković

I predstojeće ljetno u našoj najstarijoj velikoj elektrani protećiće u znaku kapitalne rekonstrukcije proizvodnih kapaciteta. Ove godine u fokusu su treća i šesta mašina. Specijalističke ekipe subotičkog ATB Severa već su prionule na posao, a plan je da radovi budu završeni do početka oktobra i perioda intezivnijih kišnih padavina.

Direktor HE „Perućica“, Dragan Čizmović, očekuje da će ovogodišnji radovi, biti završeni u predviđenom roku, u čemu će im od izuzetne koristi biti iskustvo stečeno tokom izvođenja kapitalnog remonta tri generatora u prethodne dvije godine.

Čizmović očekuje da će biti završen i dio poslova koji iz objektivnih razloga nije mogao biti obavljen tokom prošle godine i kapitalne rekonstrukcije pete i sedme maštine, a radi se o montaži tri generatorska ležaja.

- Osam generatorskih ležajeva biće fabrikovano, ispitano i isporučeno. Od toga četiri ležaja će biti ugrađena na agregate 3 i 6, dva na agregat 5, jedan na sedmi agregat, a omiće biti ostavljen za rezervu. Ležajevi se rade u tvornici kugličnih ležajeva u Karlovcu, a njihovom fabričkom prijemu prisustvovaće naši inženjeri.

Kao obaveza iz prošle godine ostala je i zamjena generatorskih grijača i ventila rashladne vode. Nezavisno od taga ATB Sever isporučiće i jedan pol generatora kao rezervu za maštine od 65MVA instalisane snage, kao i 16 rezervnih štapova, po dva za svaku od osam pozicija, kazao je Čizmović.

Pored kapitalne rekonstrukcije generatora, u avgustu, u vrijeme potpune obustave rada biće zamijenjeni blok transformatori na prve dvije maštine novim, posljednje generacije, koji će doprinijeti dodatnoj sigurnosti i pouzdanosti u funkcionsanju Elektrane. Ugovor o izradi isporuci i demontaži ukupno pet blok transformatora potpisani je sa firmom Končar distributivni transformatori iz Zagreba.

- Iz Končara su nas obavijestili da su sredinom maja počeli fabrikaciju opreme i računamo da će do kraja jula trafoi biti završeni, obavljen njihov fabrički prijem te dopremljeni i montirani. Gradimo i centralnu sabirnu uljnu jamu zapremine 25 m³ sa razvodima od trafoa, kako bismo ispunili sve ekološke standarde i ispoštovati evropske direktive u oblasti zaštite sredine, naveo je Čizmović.

GODIŠNJI REMONT

Ovogodišnji redovni remont opreme i postrojenja HE „Perućica“ procijenjen je na oko 950 hiljada eura. Uoči glavnih radova, tokom maja i juna, uspješno je remontovan transformator 125 MVA sa pripadajućim poljima, kao i zatvaračnice u čiji remont su bile uključene ekipne elektro, građevinskog i mašinskog održavanja.

- Ove godine poslje sedam - osam godina čistićemo taložnicu. Posao je vrijedan oko 50 hiljada eura. Procjenjujemo da se trenutno u taložnici nalazi oko 14 hiljada m³ taloga. Očekuje nas i potpisivanje ugovora za antikorozivnu zaštitu cjevovoda, vrijednog 360 hiljada eura, u naredne tri godine, godišnje po 10 hiljada m² cjevovoda, istakao je Čizmović.

Antikorozivna zaštita ograda i kompletna adaptacija kancelarija na prvom spratu upravne zgrade koje su opremljene novim namještajem, već su završeni, kao i bravarski radovi na mašinskoj zgradi, vrijedni oko 300 hiljada eura.

MALE HIDROELEKTRANE

Podgorička firma CIVIL ENGENER dostavila je, sredinom juna, Rješenja o reviziji Idejnih projekata za revitalizaciju i modernizaciju dvije mHE u sastavu EPCG, „Rijeka Crnojevića“ i „Podgor.“

Time su stvoreni potrebni uslovi za raspisivanje javnog poziva za izbor najpovoljnije ponude za izradu Glavnog projekta, nabavku i montažu opreme u ta dva objekta.

Revitalizacija će se raditi po sistemu

„ključ u ruke“, a početak radova u ove dvije mHE realno je očekivati naredne godine, navode u HE „Perućica“ u okviru koje i posluje ukupno pet malih hidroelektrana u vlasništvu EPCG.

Rješenja o reviziji Idejnih projekata za preostale tri male elektrane u sistemu „Perućice“ trebalo bi da budu dostavljena do početka avgusta. Nakon toga će se raspisati tender za revitalizaciju i modernizaciju i preostala tri objekta. Realizacija tog dijela projekta očekuje se 2022. godine.

PRI KRAJU REKULTIVACIJA DIJELA DEONIJE NA MALJEVCU

Intenzivni radovi na kaseti II

Miodrag Vuković

Elektroprivreda Crne Gore uveliko sprovodi projekat fazne rekultivacije na deponiji pepela i šljake na Maljevcu u Pljevljima, koji je vrijedan oko 20 miliona eura. Na jednom dijelu deponije radovi se privodi kraju. Investicioni plan EPCG, koji podrazumijeva i dio ulaganja sa preko 60 miliona eura do 2023. godine u sanaciju i modernizaciju dijela termoenergetskog kompleksa u Pljevljima realizuje se u skladu sa planiranom dinamikom. Radovi se izvode kontinuirano pa se ne očekuju značajnija pomjeranja planiranih rokova. Trenutno se intenzivno radi na rekultivaciji kasete II, dok se radovi na kaseti III privode kraju i trebalo bi da budu završeni do kraja ljeta ove godine. Završetkom kasete III, u čiju sanaciju i rekultivaciju je uloženo oko 2,7 miliona eura, stvorice se uslovi za prestanak odlaganja na postojećoj kaseti I, nakon čega će se pristupiti njenom tzv. konzerviranju, odnosno presvlačenju zaštitnim slojem gline kako ne bi, uslijed potencijalno jakih vjetrova, dolazilo do podizanja praštine i drugih negativnih uticaja na životnu sredinu.

- Kada je riječ o rekultivaciji kasete II, taj dio projekta obuhvata tehničku i biološku rekultivaciju zemljišta, a ukoliko tokom predstojećih ljetnjih mjeseci epidemiološka situacija bude stabilna ti radovi trebalo bi da budu završeni u periodu avgust / septembar ove godine. Trenutno se sprovodi tzv. tehnička rekultivacija i nanošenje gline i zemlje, dok biološka rekultivacija podrazumijeva sađenje raznih kultura trava i sadnica javora, crnog bora i ruja - navodi Nikola Vukotić iz Direkcije za razvoj EPCG.

NIKOLA VUKOTIĆ

Tehnička rekultivacija sastoji se od nanošenja sloja gline debljine metar sa koeficijentom filtracije 9 – 10. To je jako moćan koeficijent filtracije jer, ilustracije radi, bilo bi potrebno 40 godina da kapljica vode prodre kroz jedan takav sloj. Nakon toga ide 70 cm drenažnog sloja za prikljupanje i evakuaciju atmosferskih voda, te nanošenja oko 30 cm završnog sloja koga će činiti plodno zemljište, odnosno mješavina humusa, đubriva i ostalog zemljišta.

U okviru biološke rekultivacije predviđena je travnata sjetva raznih kultura trava i sađenje oko 8500 sadnica na kaseti II, dok će na kaseti I biti posađeno preko 13000 sadnica. Sadnice su kulture javor, crni bor i ruj.

Nakon zavšetka projekta i rekultivacije deponije „Maljevac“, Pljevlja će na raspolaganje dobiti uređeni park površine od oko 600 hiljada metara kvadratnih, sa preko 45 hiljada sadnica javora, crnog bora i ruje, po najsavremenijim standardima struke, a prvi dio parka biće završen na ljeto ove godine. Biće izgrađena i biciklistička i trim staza, postavljen parkovski mobilijar, klupe za odmor i dr. i sve ostalo što sadrže savremeno uređeni parkovi.

Dio aktivnosti iz projekta sprovodi se iz kredita Svjetske banke, a nakon zavšetka projekta ekološke rekonstrukcije termoelektrane stvorice se uslovi za tzv. inertizaciju otpada i otpočinjanje aktivnosti u vezi sa konačnim zatvaranjem deponije.

Uspješno završen godišnji remont TE „Pljevlja“

Mitar Vučković

Redovni godišnji remont TE „Pljevlja“, ove godine izведен je od 6. aprila do 31. maja, a termoenergetski blok, nakon neophodnih ispitivanja, ponovo je sinhronizovan na elektro mrežu 7. juna. Svi planirani poslovi, uglavnom su realizovani u predviđenim rokovima, a rade se zbog nemogućnosti angažovanja stranih izvođača, u uslovima teške epidemiološke situacije izazvane koronavirusom, uspješno izvele crnogorske kompanije.

Planom remonta ove godine izvedeni su tipski radovi na kotlovskom postrojenju, mašinskoj sali, pomoćnim postrojenjima (doprema uglja, elektrofiltersko postrojenje sa transportom pepela i šljake, hemijska priprema vode), kao i na mlinskom postrojenju.

Izvršni rukovodilac FC Proizvodnja i v.d. vršioca dužnosti direktora Termoelektrane, Luka Jovanović, zadovoljan je postignutim.

- Ubijedjen sam da smo odradili kvalitetan posao. Pregledali smo sve cijevne sisteme od ekonomajzera do izlaznog dijela gasovoda. Zamijenili smo i dotrajale ventile neophodne prilikom startovanja elektrane, koji su nam pravili određene probleme, tako da se nadamo da ćemo i u tom dijelu, u dužem periodu, biti bezbrižni, istakao je Jovanović.

Jovanović je podsjetio da su remontni radovi izvedeni u obimu koji je trenutno bio moguć, što, kako je kazao, znači da je uz korišćenje sopstvenih i potencijala crnogorskih

kompanija, završeno između 90 i 95 odsto planiranih radova, dok su određeni specijalistički poslovi za koje su morale biti angažovane firme sa strane ostavljeni za narednu godinu.

- I pored toga, nadamo se da smo dovoljno spremili postojanje i da ćemo u narednih godinu biti u prilici da, nakon smirivanja epidemiološke

situacije, na tržištu regiona obezbiđimo sve one usluge koje u Crnoj Gori nijesu dostupne, zaključio je Luka Jovanović.

Na deponiji Termoelektrane trenutno raspolažu sa dovoljnim količinama uglja pa je jedina crnogorska termoelektrana u potpunosti spremna da ispoštuje sve zahtjeve elektroenergetskog sistema Crne Gore i Direkcije za upravljanje energijom EPCG.

Savjet za vode inicirao pokretanje ESPOO procedure zbog HE Buk-Bijela

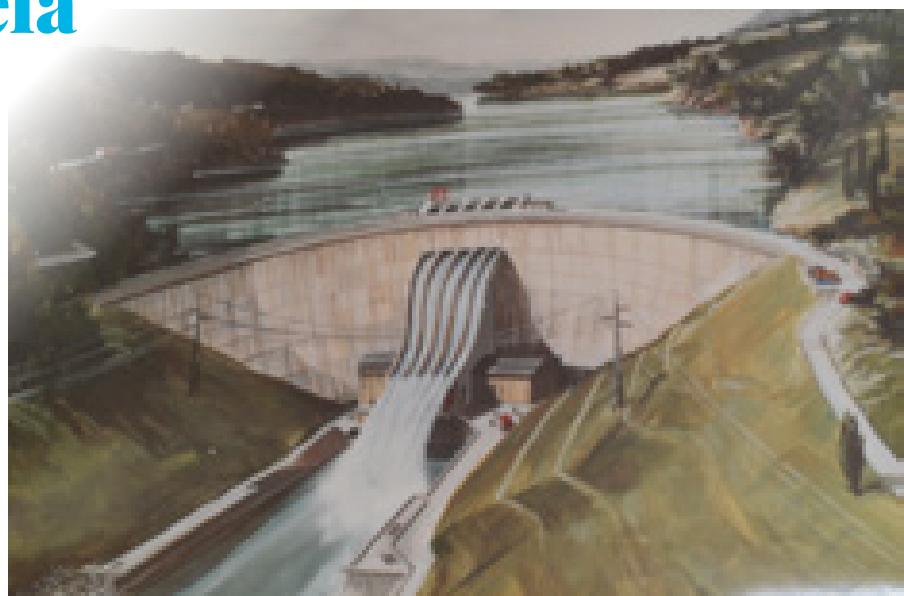
Mitar Vučković

Povodom aktualizacije projekta izgradnje HE "Buk Bijela" na Drini u Bosni i Hercegovini, Savjet za vode, predložio je da Crna Gora pokrene proceduru prema ESPOO sekretarijatu, u skladu sa međunarodnim konvencijama, kako bi dobila svu relevantnu dokumentaciju i procjenila mogući uticaj realizacije tog projekta na Crnu Goru.

Kako Crna Gora nije konsultovana od strane BiH povodom usvajanja novog projekta i mogućeg početka izgradnje hidroelektrana, da bi preduprijedili eventualne negativne posljedice na crnogorskoj strani, Savjet je predložio da Ministarstvo održivog razvoja i turizma pokrene postupak koji bi otklonio sve nedoumice po pitanju eventualnog uticaja.

- U hidrološkom pogledu, rijeka Drina, na kojoj je planirana izgradnja HE, nastaje od Pive i Tare, koje se formiraju u Crnoj Gori i najvećim dijelom čine vodni bilans Drine. Ovaj podatak opravdava bojazan da će realizacija projekta na Drini imati uticaja na režim voda na teritoriji Crne Gore. Za tačnu procjenu prekograničnog uticaja potrebno je sagledati svu projektну dokumentaciju, na osnovu koje bi Crna Gora mogla donijeti stručno mišljenje o davanju prekogranične saglasnosti na projekt Buk Bijela - navode iz Savjeta.

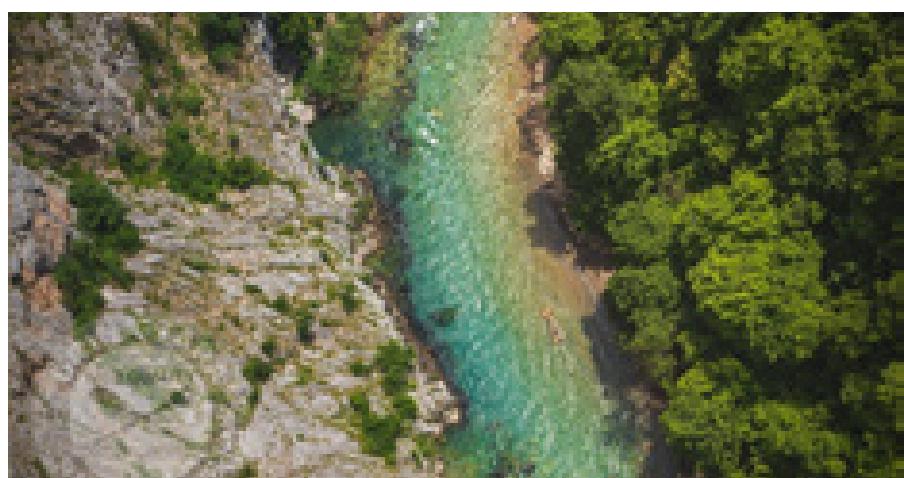
O mogućem uticaju projekta Buk Bijela, ukoliko bi došlo do njegove

realizacije, Savjet za vode je raspravljao na sjednici održanoj na inicijativu člana tog tijela, predstavnika NVO Green home koji je informisao Savjet da su u saradnji sa drugim nevladinim organizacijama već predali žalbu Sekretarijatu ESPO konvencije, koja je prihvaćena. Predsjednik Savjeta za vode generalni direktor Direktorata za vodoprivredu Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja Momčilo Blagojević naglasio je važnost uključivanja svih ekspertske potencijala Savjeta za vode u procjeni uticaja ovog projekta.

- U tom kontekstu, Savjet će dati punu stručnu i naučnu podršku nadležnim institucijama u pripremi finalnog mišljenja o mogućem uticaju ovog projekta - saopšteno je iz Savjeta.

Savjet za vode formirala je Vlada u junu prošle godine na predlog Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja u skladu sa Zakonom o vodama, a sa ciljem da kao savjetodavno i stručno tijelo doprinese realizaciji politika u oblasti vodoprivrede u cilju očuvanja i održivog upravljanja vodama u Crnoj Gori, kao i rješavanju brojnih izazova u ovoj oblasti.

POLUGODIŠNJI PROIZVODNI BILANS

Proizvodni plan ostvaren 77 odsto

Zbog ozbiljnog deficit padavina, dvije hidroelektrane su proizvele manje električne energije od planiranog; tako je HE „Perućica“ za prvi šest mjeseci proizvela 52,73 odsto od plana, HE „Piva“ 70,39 odsto, dok je TE „Pljevlja“ premašila plan proizvodnje i proizvela 107,75 posto električne energije.

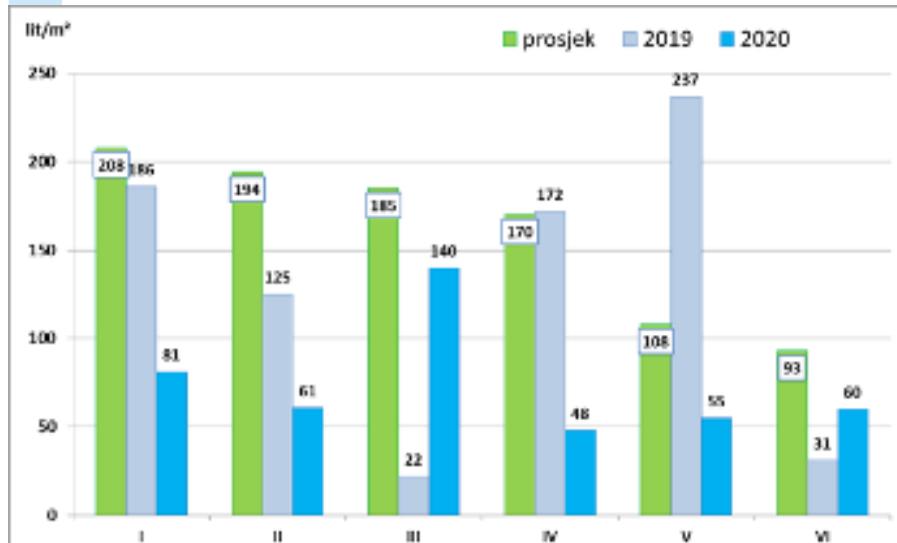
Tatjana Knežević Perišić

Prvih pola godine obilježio je ozbiljan deficit padavina, kaže Darko Krivokapić, izvršni rukovodilac Direkcije za upravljanje energijom, ilustrujući to sledećim podacima:

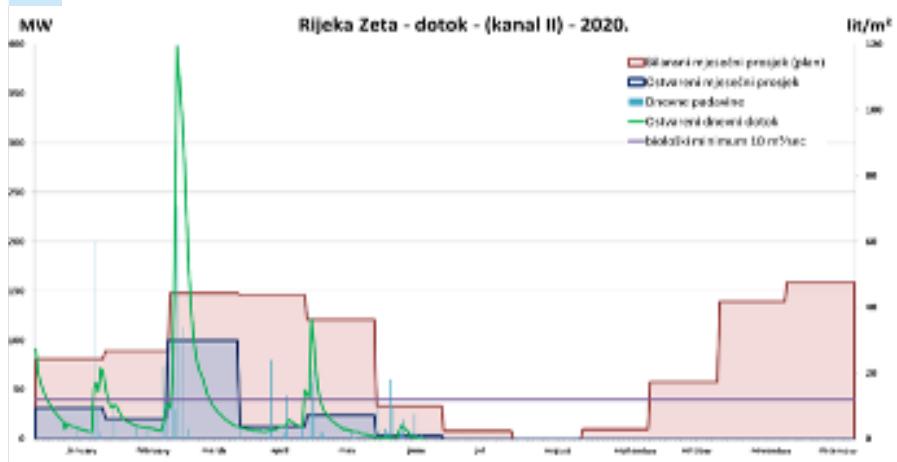
- Od početka godine, na slivnom području rijeke Zete kumulativno je palo 445 lit/m² (mjerna stanica Nikšić), što predstavlja 46 odsto od prosječne količine padavina ili 58 odsto, ako poredimo sa količinom padavina za isti period 2019. godine. Tokom juna na teritoriji Opštine Nikšić palo je oko 60 lit/m² što predstavlja svega 65 odsto od prosječne količine padavina.

Deficit padavina je, prema riječima Krivokapića, za posljedicu imao nižu proizvodnju iz hidroelektrana. Hidroelektrane su za prethodnih šest mjeseci proizvele 570 GWh, što je 60 odsto u odnosu na plan iz Elektroenergetskog bilansa za 2020. godinu. Sliku o proizvodnji iz hidroelektrana popravlja činjenica da smo 01.01.2020. godine imali akumulacije na maksimumu, tako da ako posmatramo dotoke, oni su na minimumu od kad se mjeru dotoci na rijekama.

Dotok na rijeci Zeti, za posmatrani period, je dat na grafiku, gdje se može vidjeti deficit moguće proizvodnje iz dotoka. Prosječni ostvareni dotok na rijeci Zeti za prvo pola godine je bio 7,65 m³/s, što je 31 odsto od višegodišnjeg prosjeka za posmatrani period, kaže Krivokapić.

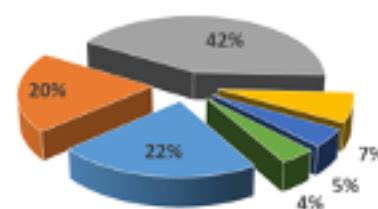
Grafik 1: Količina padavina na teritoriji Opštine Nikšić za period januar-jun 2020.

Grafik 2: Dotok na rijeci Zeti – 2020. godina

Proizvodnja I-VI 2020. 1356 GWh

■ HE „Perućica“ ■ HE „Piva“ ■ TE „Pljevlja“ ■ VE Knjivo ■ VE Možura ■ mHE

Grafik 3: Proizvodnja u Crnoj Gori za period I-VI 2020. godine

PAD CIJENE ELEKTRIČNE ENERGIJE

Posmatrajući period od prvih pola godine, tokom prvog kvartala cijene električne energije su generalno bile u blažem padu, padu, ali pojавa pandemije virusa COVID 19 i sam razvoj pandemije za posljedicu je imao kao prvo drastičan pad potrošnje, a samim tim i pad svih berzanskih roba na tržištima, pa samim tim i pad cijena električne energije. Smanjena potrošnja za posljedicu je imala manju potražnju, pa samim tim i niže cijene na tržištima. (GRAFIK 4)

DARKO KRIVOKAPIĆ

Pad cijena, kaže Krivokapić, naročito tokom drugog kvartala su nama pogodovale, jer zbog deficit električne energije, EPCG je u ovom periodu na strani uvoza. Uvoz je bio izraženiji zbog loših hidroloških prilika i manje proizvodnje iz hidroelektrana.

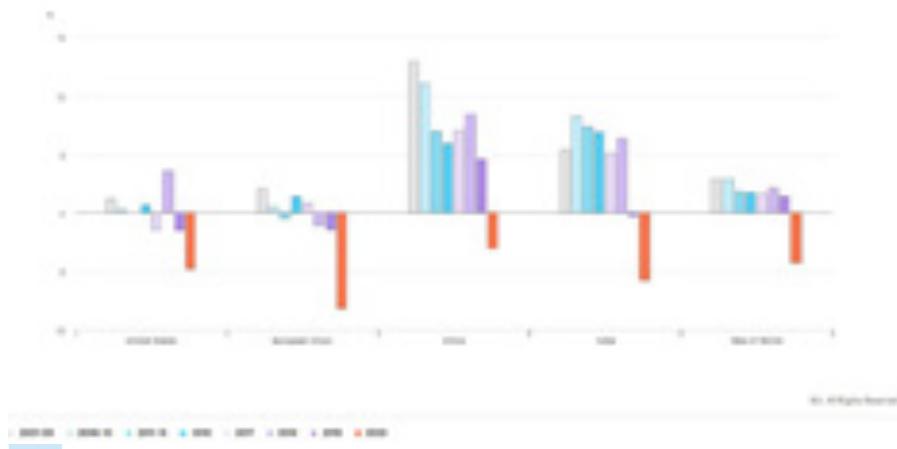
Ipak, ova situacija je iskorišćena da se urade pripreme za predstojeće ljeto, u smislu pripreme akumulacija kao i redovnih remonata u našim proizvodnim jedinicama, pa možemo reći da EPCG spremna čeka ljeto i snabdjevanje naših potrošača biće uredno i redovno.

Grafik 4: Kretanje cijena električne energije na mađarskom tržištu

Prema riječima Darka Krivokapića, kada posmatramo situaciju vezano za cijene električne energije, moramo se vratiti u decembar 2019. godine, kada je za period I-VI 2020. godine prosječna cijena bila 48,00 €/MWh i sve analize i kalkulacije su rađene na osnovu tih predikcija, dok danas vidimo da su ostvarene cijene u prosjeku bile na nivou 33,57 €/MWh, tj. grubo gledano došlo je do pada 30 odst. Ovaj pad bi bio drastičniji da su hidrološke prilike bile na nivou prosjeka, tj. da je proizvodnja iz hidroelektrana bila na nivou koji je planiran.

Koliko je potrošnja tokom 2020. godine usled pandemije usporila rast na globalnom nivou može se vidjeti sa grafika koji slijedi:

Grafik 5: Prosječni rast potrošnje po regionima za period 2001-2020

MANJA POTROŠNJA U SVIM KATEGORIJAMA

Distributivna (neto) potrošnja električne energije za prvih 6 mjeseci tekuće godine iznosi 1.084.276.700 kWh i manja je za 5,6 odsto od distributivne (neto) potrošnje iz 2019. godine za period januar-jul, kaže Božidar Živković, šef Službe u Sektoru za operativnu podršku FC Snabdijevanje. Dodaje da je manja potrošnja i u kategoriji direktnih kupaca; za posmatrani period ona iznosi 30.112.842 kWh i manja je za 20,5 odsto u odnosu na isti period prošle godine.

- Ovdje bih istakao i da distribu-

tivna (neto) potrošnja električne energije u junu iznosi 154.777.964 kWh i manja je za 17,6 odsto u odnosu na potrošnju ostvarenou u junu 2019-e godine, kaže Živković. Potrošnja električne energije domaćinstava za prvih 6 mjeseci tekuće godine iznosi 638.103.813 kWh i manja je za 2,1 odsto u odnosu na potrošnju električne energije koju su domaćinstva ostvarila prethodne godine za isti period, dok je u odnosu na plan za navedeni period manja za oko 5,8 odsto. Potrošnja električne energije domaćinstava u junu iznosi je 81.833.567 kWh što je za 16,4 odsto manje u odnosu na jun prethodne godine, dok je

u odnosu na plan manja za 19,5 odsto. Potrošnja električne energije kod ostale potrošnje za prvih 6 mjeseci tekuće godine iznosi 446.172.887 kWh i manja je za oko 10,2 odsto u odnosu na potrošnju koju je ostvarila ostala potrošnja za isti period prethodne godine, dok je u odnosu na plan za navedeni period manja za nekih 8,6 odsto. Potrošnja električne energije ostale potrošnje u junu iznosi 72.944.397 kWh što je za nekih 19 odsto manje u odnosu na jun prethodne godine, dok je u odnosu na plan manja za nekih 19,3 odsto.

HE Perućica je proizvela 298.996MWh ili 52,73 odsto od plana, HE „Piva“ 271.707MWh ili 70,39 odsto , a TE

„Pljevlja“ 576.467MWh ili 107,75 odsto, podaci su iz FC Proizvodnja. Prema riječima Novaka Dendića, tri velike

elektrane su, za pola godine, ostvarile plan od 77,09 odsto.

MICEV: PADAVINA SVEGA 56 ODSTO OD KLIMATSKE NORMALE

U periodu od januara do maja, u Crnoj Gori je, na bazi preliminarnih podataka, palo 90 litara po kvadratu (lit/m²) što predstavlja ostvarenost od svega 56 odsto u odnosu na odgovarajući klimatsku normalu, kaže meteorolog Branko Micev.

-Deficit padavina je izraženiji u centralnim i južnim predjelima, gdje se ostvarenost količine kiše kreće oko 40 do 60 odsto od klimatske normale za isti period, dok je na sjeveru taj procenat od oko 60 do 80 odsto, kaže on.

U odnosu na isti period prošle godine, kada je palo 560 lit/m², što je predstavljalo 80 odsto od klimatske normale, deficit padavina je mnogo veći, dodaje Micev, precizirajući da su nedostajuće količine vode oko 307 miliona litara kiše na kvadratni kilometar države!

Što se tiče meteorološke stanice Nikšić, za pet mjeseci je palo oko 377 lit/m² što je rekordno najmanja za posljednjih 27 godina ili druga po redu najmanja za posljednjih 60 godina!

Inače, najmanja količina kiše izmjerena je 1993, kad je palo 318 lit/m², a sada je bilo 377 lit/m², naglasio je Micev i dodao da je ovaj period bio rekordno najkišniji 2013. kad je palo 1677 lit/m².

Podsjetio je, takođe, da smo tokom zime imali vrlo malo snijega, što će vjerovatno imati i određene posljedice, u smislu bilansa voda i izdašnosti kapaciteta vodoizvorišta i stanje dotoka.

TRGOVINA

EPCG je za prethodnih 6 mjeseci uvezla 563,5 GWh električne energije vrijednosti 20 miliona €, što je oko 17 odsto manje u odnosu na prošlu godinu. Dok je za isti period izvezla 360 GWh vrijednosti 18,5 miliona € ili 15 odsto manje nego za isti period 2019. godine.

FC SNABDIJEVANJE

Dobri rezultati naplate, nove akcije i povoljnosti za kupce

Organizovana nova nagradna igra za članove "Zlatnog tima", u toku akcija sa kompanijom Mastercard, "Podijelimo teret 8" do 31. Oktobra

Miodrag Vuković

Funkcionalna cjelina Snabdijevanje bilježi dobre rezultate naplate za šest mjeseci tekuće godine. Zaključno sa junom 2020. godine naplata je na 96,6% od planiranog rezultata. Kako ističe izvršni rukovodilac FC Snabdijevanje, Nikola Bezmarević, u maju i junu je naplaćena faktura, dok je u julu ostvaren i bolji rezultat od plana.

- Ako se uzme u obzir aktuelna situacija i sve što se dešavalo u vezi sa pandemijom COVID19, rezultati su dobri i moramo biti zadovoljni. Tokom pandemije napravili smo čak dva presjeka za ulazak u Zlatni tim, kako bi omogućili kupcima da postanu redovne platise i ostvare određene

VISIJE INFORMACIJA NA WWW.EPCG.COM, KAO I NA EPCG FB STRANICI.

benefite kao članovi Zlatnog tima. Takođe, EPCG je duplirala subvencije za najugroženije građane, u aprilu smo omogućili plaćanje računa putem našeg portala, tako da smo vodili računa o kupcima, njihovom zdravlju, a zaposleni su odgovornim odnosom dali svoj doprinos, kako bi

ostvarili i što bolje poslovne rezultate - dodao je Bezmarević. FC Snabdijevanje je, uzimajući u obzir trenutnu situaciju, pokrenula niz akcija kako bi kupcima olakšala plaćanje računa, a tu su i povoljnosti za kupce sa dugom kroz "Podijelimo teret 8".

Plaćajte Visa račun bez registracije

Plaćajte račun bez unosnika kartica domaća. Ujedno možete na bazu novčanice unijeti preuzetu karticu Visa bez potrebe unosa novčanice (bez fizikalne kartice). Vrednost novčanice može postići maksimalno 1000 dinara, prije 10.00 sati u svakom danu.

Preuzeti na karticu

Ime

E-mail

Prisutan sam čitavim koridžnjima.

Plaćajte

NLB VISA

ZNAČAJAN BROJ TRANSAKCIJA PUTEM PORTALA EPCG

EPCG je omogućila kupcima plaćanje računa putem portala sredinom aprila. Do sada je realizovano čak preko 12 i po hiljada transakcija. Inici-

jativa je pokrenuta još prije pojave pandemije, koja je svakako ubrzala cijeli proces. EPCG je na taj način omogućila građanima da iz udobnosti svog doma plate svoje obaveze po osnovu utrošene električne energije i to bez troškova provizije.

Krajem juna, servis za plaćanje je proširen i na registrovane korisnike na portalu i dodatno modernizovan. Kupci koji imaju nalog na portalu mogu da plate račun klikom brzo i jendostavno, bez unošenja poziva na broj.

EPCG online portal i Mastercard za 4 eura u plusu

**Plaćanje majskih ili junskih računa
Mastercard® karticom na portalu EPCG,
korisnicima donosi doplatu od 4 eura.**

Od 1. do 31. jula

AKCIJA SA KOMPANIJOM MASTERCARD

Mastercard i Elektroprivreda Crne Gore organizuju od 1. do 31. jula akciju "EPCG online portal i Mastercard za 4 eura u plusu" za sve kupce koji pripadaju grupi potrošnje "Domaćinstva". Za kupce koji tokom jula Mastercard® karticom plate majski ili junski račun putem portala EPCG, kompanija Mastercard izvršiće doplatu u iznosu od 4 eura po osnovu utrošene električne energije.

Plaćanje računa ovim putem je

jednostavno i sigurno jer korisnicima štedi vrijeme omogućavajući da ne čekaju u redovima i svoju pauzu iskoriste za završavanje drugih obaveza.

Takođe, u trenutku u kome je i dalje poželjno pridržavati se preporuka za držanje fizičke distance uslijed COVID19 pandemije, ovaj način plaćanja čini korisnike i bezbjednijima.

Za ostvarivanje prava na doplatu od četiri eura od strane kompanije Mastercard, iznos uplate mora biti najmanje u visini majskog ili junskog

računa, a plaćanje se mora izvršiti Mastercard platnom karticom najkasnije do 31. jula putem portala EPCG. Mastercard će za sve kupce koji ispunе navedene uslove, bez obzira na visinu majskog ili junskog računa, doplatiti četiri eura, koje će EPCG evidentirati na finansijskoj kartici potrošača u avgustu.

Plaćanje se može izvršiti Mastercard karticom, bez obzira na banku izdavaoca. Takođe, putem portala EPCG račun se može platiti i iz inostranstva, bez troškova provizije.

NOVA NAGRADNA IGRA ZA ČLANOVE "ZLATNOG TIMA"

Elektroprivreda Crne Gore organizovala je novu nagradnu igru "Zlatni tim: Energija koja pokreće 2" u periodu od 15. do 30. juna 2020. godine. U nagradnoj igri pravo učešća imali su svi kupci iz kategorije "Domaćinstva", koji na dan 30.06.2020. godine nijesu imali dugovanja po osnovu utrošene električne energije, kao i članovi Zlatnog tima koji imaju aktiviran servis "Elektronski račun".

Nakon 30. juna, kada je istekao rok za plaćanje majske fakture, svi pretplatni brojevi kupaca iz kategorije "DOMAĆINSTVA", koji ispunjavaju uslov, prikupljaju se u posebnoj bazi podataka. Sistem izvlačenja dobitnika organizovan je metodom

PODIJELIMO TERET 8

Elektroprivreda Crne Gore pokrenula je osmi ciklus akcije "Podijelimo teret", namijenjen svim kupcima, koji pripadaju grupi potrošnje "Domaćinstva", a imaju dugovanja po osnovu računa za električnu energiju. "Podijelimo teret 8" trajaće do 31. oktobra. Do tada, sva domaćinstva kojima ističu Sporazumi iz akcije "Podijelimo teret 6", kao i sva nova domaćinstva koja žele da se priključe, svoje obaveze mogu izmiriti po izuzetno povoljnim uslovima.

Imajući u vidu složenu situaciju uslijed COVID 19, za osmi ciklus akcije PODIJELIMO TERET, uslov za priključenje akciji je da potrošač ima izmirena dva posljednja računa, umjesto tri, kako je to bilo u dosadašnjim akcijama. Tako se akciji tokom jula mogu priključiti kupci, koji pripadaju grupi potrošnje "Domaćinstva", uz neophodan uslov da je iznos

NAGRADNI FOND ČINE:

- AUTOMOBIL OPEL ASTRA 4DR ENJOY,
- ELEKTRIČNI MOTOCIKL SUPER SOCO TC ELECTRIC 3000W,
- TRI ELEKTRIČNA BICIKLA XPLORER E BIKE SILVER LINE,
- DESET ELEKTRIČNIH TROTINETA I
- DESET PAMETNIH SATOVA SAMSUNG R820 GALAXY WATCH.

slučajnog izbora pretplatnog broja korisnika elektronskim putem. Nakon pritiska na taster, na ekranu će se pojaviti pretplatni broj potrošača koji je dobitnik nagrade.

uplata u prethodna tri mjeseca (april, maj i jun) jednak ili veći od računa za maj i da do kraja jula plate junsku fakturu.

U avgustu neophodan uslov je da je iznos uplata u prethodna tri mjeseca (maj, jun i jul) jednak ili veći od računa za jun i da do kraja avgusta bude plaćena juljska faktura. U septembru neophodan uslov je da je iznos uplata u prethodna tri mjeseca (jun, jul i avgust) jednak ili veći od računa za jul i da do kraja septembra bude plaćena avgustovska faktura. U oktobru neophodan uslov je da je iznos uplata u prethodna tri mjeseca (jul, avgust i septembar) jednak ili veći od računa za avgust i da do kraja oktobra bude plaćena septembarska faktura.

Domaćinstva koja se priključe akciji "Podijelimo teret 8", stiču pravo na brojne povoljnosti:

- otplata prethodnog duga u fiksnim

Dobitnici automobila Opel Astra 4DR Enjoy, električnog motocikla Super Soco TC Electric, kao i tri električna bicikla Xplorer E bike Silver Line izvlače iz baze u kojoj se nalaze svi članovi Zlatnog tima.

Za 10 električnih trotineta i 10 pametnih satova Samsung R820 Galaxy, sistem izvlačenja dobitnika organizovan je metodom slučajnog izbora pretplatnog broja korisnika elektronskim putem iz baze članova Zlatnog tima koji imaju aktiviran servis "Elektronski račun".

Javno izvlačenje dobitnika biće organizованo u prostorijama EPCG, u Aneks sali koja se nalazi u zgradji Direkcije EPCG u ulici Vuka Karadžića 2 u Nikšiću: dana 20. jula u 11.00h.

mjesečnim ratama u iznosu od 20 eura,

- izuzeće od prinudnih metoda naplate dok se poštaje Sporazum,

- obustava obračuna zatezne kamate.

Maksimalan broj rata na koji se može potpisati Sporazum je 22. Ukoliko je dug manji od 440 eura, broj rata se određuje tako što se iznos duga dijeli sa 20 eura (npr. dug od 320 eura kupac će otplaćivati u 16 fiksnih mjesecnih rata od 20 eura).

Takođe, svi kupci električne energije koji su isključeni sa mreže imaju pravo da se priključe akciji, a uz navedene neophodne uslove moraju da plate i troškove priključenja.

Kupci koji već imaju potpisani standardni Sporazum, mogu ga reprogramirati po ovom modelu, uz uslov da redovno izmiruju svoje obaveze po postojećem Sporazumu.

FC SNABDIJEVANJE

Nova poslovnica u Beranama

Elektroprivreda Crne Gore otvorila je 15. juna novu, savremenu poslovnicu u Beranama. Kupci će sve usluge moći da dobiju u novom prostoru na adresi Dušana Vujoševića b.b, dok je dosadašnji naplatno informativni punkt lokalnog Snabdijevanja u ulici Mirka Arsenijevića od 15. juna zatvoren.

Povodom otvaranja nove poslovnice, izvršni rukovodilac Funkcionalne cjeline Snabdijevanje, Nikola Bezmarević, istakao je da će novi prostor doprinijeti unapređenju odnosa sa kupcima.

- U cilju što kvalitetnijeg i efikasnijeg rješavanja svih potreba kupaca u vezi sa snabdijevanjem električnom energijom odlučili smo se za otvaranje nove poslovnice u Beranama. Na ovaj način brinemo i o potrebama naših zaposlenih, koji sada imaju znatno bolje uslove za rad. EPCG će nastaviti sa sličnim aktivnostima, sve u cilju unapređenja našeg poslovanja i povećanja zadovoljstva korisnika uslugama, koje pruža naša kompanija. Bezmarević je istakao i da mu je dragو što se novi prostor otvara u

NIKOLA BEZMAREVIĆ

godini kada EPCG slavi 110 godina svoga postojanja i rada.

Jedinica lokalnog Snabdijevanja u Beranama pokriva kupce sa teritorija opština Berane, Andrijevica, Plav, Petnjica i Gusinje, na kojima se nalazi blizu 23.000 kupaca iz kategorije "Domaćinstva" i oko 2.000 kupaca iz kategorije "Ostala potrošnja". Takođe, u ovoj bazi ima preko 10.000 članova "Zlatnog tima", odnosno domaćinstava koji redovno izmiruju svoje obaveze a za koje je u toku velika nagradna igra "ZLATNI TIM: ENERGIJA KOJA POKREĆE 2".

U novom prostoru, kao i u ostalim jedinicama lokalnog Snabdijevanja koje EPCG ima u Crnoj Gori, potrošači mogu da plate račune za utrošenu električnu energiju bez provizije, da potpišu sporazum o dinamici izmirenja duga, Ugovor o snabdijevanju, da podnesu prigovor, promijene ime kupca (vlasnika brojila), kao i da dobiju sve informacije o servisima EPCG – primanje računa elektronskim putem, primanje notifikacije o visini računa putem SMS-a, plaćanje računa putem web portal EPCG bez provizije i sl.

PROJEKAT „ENERGETSKA OBNOVA I ADAPTACIJA UPRAVNE ZGRADE EPCG AD NIKŠIĆ“

Cilj energetski neutralan objekat

Realizacijom prve faze Projekta koja obuhvata izgradnju solarne elektrane na krovu i parkingu upravne zgrade EPCG obezbijedilo bi se oko 40 odsto potrebnih količina energije, dok bi se rekonstrukcijom upravne zgrade uz primjenu mjera energetske efikasnosti pokrilo, čak, i do 97 odsto ukupnih potreba tog objekta za energijom, što bi dovelo do finansijskih ušteda od blizu 100 hiljada eura godišnje. Pozitivni efekti energetske obnove upravne zgrade EPCG, pored finansijskih benefita, ogledaju se i u smanjenju emisije CO₂ od, čak, 1288 tona na godišnjem nivou

Mitar Vučković

Analizama sprovedenim u periodu 2015 – 2018. godina utvrđeno je da se u upravnoj zgradi Kompanije u Nikšiću godišnje, u prosjeku, potroši 1.124.084 kWh električne energije. U ukupnoj količini 721.817 kWh energije troši se za zagrijavanje objekta.

Izgradnjom solarnih elektrana na parkingu i krovu upravne zgrade koja pripada prvoj fazi projekta „Energetska obnova i adaptacija upravne zgrade EPCG A.D. Nikšić“, obezbijediće se oko 40 odsto energije za pokrivanje energetskih potreba tog objekta. Procjenjuje se da bi se, u narednih 23-25 godina, na taj način ostvarile finansijske uštede od oko 45 hiljada eura godišnje.

Prema rezultatima proračuna potencijalno proizvedene električne energije, prvoj godini korišćenja, na taj način proizvedena energija bila bi dovoljna za pokrivanje oko 40 odsto godišnjih energetskih potreba, što je na nivou oko 427 hiljada KWh. Drugim riječima, instalacijom solarnih panela uz primjenu i ostalih mjera energetske efikasnosti, predviđenih Glavnim projektom, moguće je dobiti energetski neutralan objekat.

Na krovu velike i male zgrade EPCG planirano je postavljanje fotonaponskih (solarnih) sistema od 110,4 kWp (snaga u solarnim panelima). Sistem će činiti 368 komada monokristalnih solarnih panela, a ukupna vrijednost tog dijela

investicije procijenjena je na oko 169 hiljada eura.

Na parkingu upravne zgrade predviđeno je postavljanje fotonaponskog sistema od 707 komada solarnih panela ukupne snage 212,1 kWp, ukupne vrijednosti 420 hiljada eura.

Izgradnja solarnih panela samo je prva faza Projekta čiji energetski dio obuhvata i spoljašnju izolaciju zidova, zamjenu spoljašnjih prozora, topotnu i hidroizolaciju krova, ugradnju novog sistema grijanja i klimatizacije (VRF sistema) topotnih te zamjenu starih fluo svjetiljki i fluokompaktnih rasvjetnih tijela LED svjetilkama sa pratećim instalacionim radovima, ukupne vrijednosti oko 1,5 miliona eura.

Potpunom realizacijom Projekta koja podrazumijeva rekonstrukciju upravne zgrade uz primjenu mjera energetske efikasnosti, potrebe za

energijom u upravnoj zgradi će se znatno smanjiti, a proizvodnja električne energije iz solarne elektrane na krovu i parkingu upravne zgrade EPCG, u tom slučaju, pokrivala bi i do 97 odsto ukupnih potreba za energijom, što bi dovelo do finansijskih ušteda od blizu 100 hiljada eura godišnje.

Pozitivni efekti energetske obnove upravne zgrade EPCG, pored finansijskih benefita, ogledaju se i u smanjenju emisije CO₂ od, čak, 1288 tona na godišnjem nivou.

Realizacijom Projekta energetske obnove i adaptacije upravne zgrade, EPCG će dati pozitivan primjer kompanije koja primjenjuje savremene standarde u oblasti energetske efikasnosti i promovisati ideju kako jedan poslovni objekat može postati energetski nezavistan i neutralan.

SISTEM ZA DISTRIBUCIJU ELEKTRIČNE ENERGIJE NA CETINJU

U 2020. ulaganje 2,3 miliona

Crnogorski elektrodistributivni sistem planira da u sistem za distribuciju električne energije na području cetinjske opštine ove godine investira oko 2,3 miliona eura, saopšteno je tokom susreta izvršnog direktora Zorana Đukanovića sa građonačelnikom Prijestonice Cetinje Aleksandrom Kašćelanom.

Đukanović i Kašćelan su se saglasili da CEDIS već nekoliko godina radi na modernizaciji distributivne mreže

i objekata u Prijestonici, te da je međusobna saradnja sadržajna, profesionalna i na zadovoljstvo građana, odnosno korisnika usluga.

- Drago mi je što dijelimo prioritete. Za nas su posebno važni radovi na modernizaciji distributivne mreže i objekata na seoskom području kako bi se omogućilo pouzdano napajanje električnom energijom postojećih korisnika i stvorili uslovi za priključenje novih objekata, a time omogućio razvoj ruralnih područja, pogotovo u sektorу poljoprivrede i turizma, jer se selu vraća sve više građana. Saglasili smo se da je unapređenje infrastrukture od presudnog značaja za ukupni razvoj i grada i države. Veoma nam je važno što će u prostoru nakadašnjeg kompleksa gornjeg Oboda biti izgrađena nova trafostanica, kako bismo i na taj način podržali investitora koji planira da ga revitalizuje, pokrene proizvodnju i zaposli naše sugrađane - kazao je Kašćelan.

On se zahvalio Đukanoviću na društveno odgovornom poslovanju i razumijevanju CEDIS-a za potrebe zajednice, kao i na kontinuiranoj podršci projektima Prijestonice Cetinje.

- Cetinje je za nas u CEDIS-u važan zadatak. Uradili smo mnogo i uložili višemilionske iznose kroz projekat ugradnje elektronskih brojila, projekte

ĐUKANOVIĆ I KAŠČELAN

revitalizacije i pojedinačne investicione projekte. Samo tokom ove godine planiramo da u sistem za distribuciju električne energije na području cetinjske opštine investiramo oko dva miliona i 300 hiljada eura. I naravno tu nećemo stati, uz odličnu saradnju sa predstavnicima opštine, nastavićemo da brižljivo planiramo i pratimo razvojne zahtjeve naše Prijestonice - poručio je Đukanović. On je kazao da o CEDIS-u najbolje "govore" postignuti rezultati, navodeći da je izgradnja elektroenergetske infrastrukture „najava“ pozitivnih privrednih kretanja te da bi, ukoliko globalne prilike ne budu imale negativan uticaj, trebalo da uslijedi period postepenog napredovanja. CEDIS je, da podsjetimo, prošle godine u okviru projekta revitalizacije na području cetinjske opštine pokrenuo radove vrijedne oko 517 hiljada eura. Završeni su radovi na 10kV dalekovodu „Vrela“ i niskonaponskoj mreži „Bajramovica“, dok su i dalje aktuelni, ali u okviru planirane dinamike, radovi na 10kV dalekovodima „Cetinje“ i „Meterizi“. Radovi planirani za ovu godinu, osim završetka revitalizacije ova dva dalekovoda, podrazumijevaju i rekonstrukcije pet trafostanica naponskog nivoa 10/0,4kV, kao i revitalizaciju niskonaponskih mreža „Lalino ždrijelo“,

„Dubova – Smokovci“ i „Dodoši“. U završnoj fazi je izuzetno skup i složen projekat rekonstrukcije dalekovoda 35 kV „Humci – Rijeka Crnojevića“ do Zagrablja, čime se rješava decenijski problem elektro snabdijevanja vodovodnog postrojenja u Podgoru i Višnjici. Dionica do Zagrablja koštala je oko 1,2 miliona eura, dok su za izgradnju dionice do magistrale Cetinje – Budva, planirana sredstva u iznosu od oko 360 hiljada eura.

Uskoro bi trebalo da otpočnu radovi na rekonstrukciji dalekovoda 35kV „Glava Zete – Čevo“ čija je vrijednost oko 350 hiljada eura, a toku je i nabavka dva transformatora za trafostanicu 35/6 kV „Podgor“ koja će koštati oko 72 hiljade eura.

U toku je, takođe, izgradnja dalekovoda 10 kV „Dragomi Do“, kao i rekonstrukcija mreža koje se napajaju sa trafostanicom 10/0,4 kV „Prekornica“ i „Čevo“, zašta je izdvojeno oko 410 hiljada eura.

Ove godine CEDIS će izdvijiti i oko 283 hiljade eura za radove na mreži i objektima srednjeg naponskog nivoa. Taj iznos predviđen je za izgradnju trafostanica „Velji Bostur“, „Lipovik“ i „Košuta“, kao i za rekonstrukciju trafostanice „Bajova“ i revitalizaciju niskonaponskih mreža koje se napajaju sa trafostanicom „Meterizi“ i „Karuč“.

PROJEKAT "100 NAJVEĆIH U CRNOJ GORI 2020"

RUP među rangiranim kompanijama projekta "100 najvećih u Crnoj Gori 2020"

Informativna služba RUP-a

Nakon isteka roka za predaju finansijskih izvještaja za 2019. godinu, u okviru projekta 100 NAJVEĆIH u Crnoj Gori 2020, izvršena je analiza podataka dostavljenih od strane crnogorskih privrednih subjekata. Kao i prethodnih godina, po jasno utvrđenim javno dostupnim kriterijumima, izvršeno je rangiranje 12 kategorija po veličini preduzeća, dvanaest kategorija po djelatnostima i posljednja kategorija: najveće brzo-rastuće preduzeće. Naša kompanija ostala je lider u kategoriji ostala proizvodnja i prerada, u okviru koje je prethodne dvije godine Rudnik uglja Pljevlja dobio i priznanje kao jedna od 100 najuspješnijih kompanija u Crnoj Gori.

Osnivač BI Consultinga, provajdera poslovnih informacija, Ratko Nikolić, ističe specifične okolnosti u kojima ove godine govorimo o rezultatima prethodne:

- Iako smo tek obradili rezultate, imajući na umu dešavanja u vezi sa pandemijom novog koronavirusa, poslovna 2019. godina nam se čini prilično daleka. Ipak, bilo bi nepravde ne istaći rezultate koji su za mnoga crnogorska preduzeća, pa i za ekonomiju u cjelini, bili značajno bolji od prethodnih. S druge strane, saznanje i spoznaju realnih poslovnih rezultata 2019. godine smatramo vrijednim i u procjeni budućih kretanja i uticaja na poslovanje crnogorskih preduzeća i privrede u cjelini".

On je dodao da je broj preduzeća koja su ostvarila dobit 10.406 i za 6,6 odsto je veći nego 2018. godine.

- Prihode preko milion eura ostvarilo je 1.317 preduzeća, što je 6,4 odsto više nego prošle godine. Neto dobit veću od stotinu hiljada eura ima 1.019 preduzeća, što je čak 137 preduzeća ili 15,5 odsto više nego prošle godine. 368 preduzeća imaju preko 50 zaposlenih, što je 34 preduzeća više nego prošle godine, odnosno preko 10 odsto više - objasnio je Nikolić. On je naglasio da je broj predatih ispravnih finansijskih izvještaja za poslovnu 2019. godinu veći za 5,3 odsto u odnosu na prethodnu.

- To je dominantno posljedica veće poslovne aktivnosti i povećanja broja preduzeća, kao i podizanja kulture finansijskog izvještavanja, što je i jedan od ključnih ciljeva našeg projekta - istakao je Nikolić.

Kada su u pitanju velika preduzeća lider po prihodu i dobiti je ELEKTROPRIVREDA Crne Gore iz Nikšića.

Dodjela priznanja koja je planirana za maj, zbog situacije sa novim koronavirusom pomjerena je za septembar. Za isti period pomjereno je i izdavanje ovogodišnje publikacije Poslovne novine -100 najvećih u Crnoj Gori, koje će sadržati liste svih rangiranih preduzeća u 25 kategorija.

Projekat za unapređenje i promovisanje crnogorske privrede koji realizuje BI Communication, prije tri godine inicirao je crnogorski provajder poslovnih informacija BI Consulting u partnerstvu sa Ministarstvom finansija i Ministarstvom ekonomije, uz podršku Privredne komore i uz generalno pokroviteljstvo Podgoričke banke i Crnogorske komercijalne banke, članica OTP grupe.

EŠEF HUSIĆ, GENERALNI DIREKTOR DIREKTORATA ZA KLIMATSKE PROMJENE I MEDITERANSKE POSLOVE U MINISTARSTVU ODRŽIVOG RAZVOJA I TURIZMA

Učvršćena liderска pozicija u energetskoj tranziciji

Usvajanjem Zakona o klimatskim promenama i uvođenjem trgovine emisijama, Crna Gora je učvrstila poziciju lidera u energetskoj tranziciji u regionu. Čini se da politička elita i struka nemaju dileme kojim putem se mora ići, što se najbolje očitava u riječima Ešefa Husića, generalnog direktora Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, koji kaže da je bolje prilagoditi se vremenu nego dozvoliti da vas pregazi

Rajko Šebek

S obzirom na to da je Crna Gora, Ustavom, definisana kao ekološka država postoji formalno visok stepen odgovornosti u pravcu sistemskog rješavanja svih aspekata zaštite životne sredine uključujući i zaštitu od negativnih efekata klimatskih promjena. Crna Gora je među prvim državama, ne samo u regionu nego i šire, donijela zakon kojim se utvrđuje obaveza izrade nacionalne Strategije niskokarbonskog razvoja do 2050. godine, kao krovnog strateškog dokumenta, kojim će se omogućiti održivi razvoj sa nultim emisijama CO₂, što je obaveza proistekla iz Pariškog sporazuma, ističe u razgovoru za list "Elektroprivreda", generalni direktor Direktorata za klimatske promjene i mediteranske poslove u Ministarstvu održivog razvoja i turizma, Ešef Husić.

Husić podsjeća da Crna Gora pripada regionu Jugoistočne Evrope, koji je izuzetno izložen globalnom zagrijavanju, posljedično klimatskim promjenama koje se ogledaju u ekstremnim vremenskim pojавama, kao što su: visoke temperature, suša, neuravnotežene padavine, poplave, požari itd. Stoga, i pored činjenice da smo izuzetno mali emiter GHG gasova, sa ukupnim globalnim učešćem od 0,009 odsto, nametnula se potreba za normiranjem i sprovedjenjem određenih mjeru

EŠEF HUSIĆ

kojim bi se uspostavio zaokruženi sistem, odnosno smanjile emisije GHG gasova.

Glavni uzrok globalnog zagrijavanja su emisije gasova sa efektom staklene baste. Radi se o GHG gasovima, u prvom redu ugljen dioksidu, koje čovjek emituje svojim aktivnostima u prvom redu sagorijevanjem fosilnih goriva.

Važan razlog donošenja Zakona o zaštiti od negativnog uticaja klimatskih promjena, podsjeća Husić, bila je i potreba prilagođavanja na negativne uticaje klimatskih promjena i preduzimanje odgovarajućih

mjera za sprječavanje ili smanjenje šteta koje mogu izazvati. To, kako je pojasnio, podrazumijeva praktične aktivnosti za upravljanje rizicima od uticaja na klimu, zaštitu zajednice i jačanje otpornosti privrede.

Tu su i naše međunarodne obaveze prema Pariškom sporazumu (PS), Okvirnoj konvenciji o klimatskim promjenama (UNFCCC), kao i obaveze transpozicije i implementacije pravne tekovine Evropske komisije u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj Uniji u okviru pregovaračkog procesa PP 27 - Zaštita životne sredine i klimatske promjene, naveo je Husić.

Donošenjem ovog Zakona u Crnoj Gori, odnosno podzakonskog akta Uredbe o trgovanju emisijama CO₂ neke kompanije su obuhvaćene zakonskim obavezama, kako su reagovali s obzirom na to da uvođenje ovog sistema podrazumijeva i nove troškove?

Vlada Crne Gore usvojila je, u februaru ove godine, podzakonski akt - Uredbu o aktivnostima, odnosno djelatnostima za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte sa namjerom uspostavljanja normativnog okvira za ograničenje emisija gasova sa efektom staklene bašte, industrijskih i energetskih postrojenja u zemlji. Na taj način je, osim operatera koji će učestvovati u trgovini emisijama i djelatnostima, utvrđen i ukupan iznos te minimalna cijena emisionih kredita dodijeljenih na aukciji, namjena prikupljenih sredstava za dodjelu emisionih kredita, kao i način evidencije dodijeljenih emisionih kredita, njihovog prijenosa i korišćenja.

Sistem trgovine emisijama funkcioniše po principu da se odredi gornja granica ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte koja se može emitovati na nekom prostoru. Operateri sa tog prostora nadmeću se tako za ograničeni broj dozvola za emisije u uslovima konkurenkcije. Operater mora posjedovati emisioni kredit za svaku jedinicu emisije koju ostvari. Emisioni kredit, u pojedinim slučajevima, može biti dodijeljen besplatno ili kupljen. Operater koji nema dovoljan broj emisionih kredita može da smanji emisiju gasova ili da od drugog operatera otkupi potreban broj emisionih kredita. Kompanije odnosno operatori-emiteri čije obaveze proističu iz ove uredbe su: Rudnik uglja Pljevlja, Željezara Nikšić i Kombinat alumijuma Podgorica.

S obzirom na usvojene izmjene i dopune Zakona o energetici i obavezu donošenja Nacionalnog energetskog i klimatskog plana provedba ove Uredbe je u nadležnosti Ministarstva ekonomije, odnosno regulatora koga će formirati Vlada tako da meni nije poznato da li je bilo i na šta su se odnosila eventualna reagovanja kompanija na ovu Uredbu.

Zemlje regiona imaju problem da sprovedu ovaj zakon zbog načina utvrđivanja njegovih efekata. Da li je takav slučaj i kod nas i da li postoji neki period za uvođenje sistema?

Sektor energetike emituje skoro 75 odsto ukupnih gasova, a u zemljama regiona dominantni termoenergetski izvori energije, dakle postrojenja sa veoma izraženim emisijama GHG gasova, malo je i učešće energije proizvedene u obnovljim izvorima (osim Sjeverne Makedonije), pa cijenim da su to osnovni razlozi zbog kojih se odugovlači sa donošenjem zakona u sektoru zaštite klime. Crna Gora nije samo regionalni lider po donošenju legislative uskladene sa Evropskom pravnom tekovinom, nego je značajno napredovala u odnosu na preuzete obaveze prema Evropskoj energetskoj zajednici. Znatno smo premašili propisani procenat učešća energije iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji konzuma.

Energija iz obnovljivih izvora u ukupnoj potrošnji trebalo bi da učestvuje sa 30 odsto, dok je u Crnoj Gori njeno učešće u potrošnji, čak, 43 odsto. To je dobra osnova za sprovodenje održive energetske politike koja je u skladu sa ukupnom politikom EU u oblastima: zaštite životne sredine, klimatskih promjena, održivog razvoja te najavljenih politika Evropske komisije kroz tzv. Zeleni sporazum (Green deal), koji je usvojen decembra 2019. godine.

Dakle, Uredba o aktivnostima odnosno djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte za koje se izdaje dozvola za emisiju gasova sa efektom staklene bašte, uspostavlja nacionalni sistem trgovanja emisijama CO₂, koji će doprinijeti da se Crna Gora u potpunosti spremi za ulazak u EU sistem trgovanja emisionim jedinicama, nakon sticanja članstva u Evropskoj uniji i to na suštinski način koji daje mogućnost postepenog prilagođavanja postojećih emitera kroz privremeni nacionalni okvir u trajanju od pet godina.

Nakon perioda prilagođavanja kompanije iz Crne Gore će moći pristupiti EU ETS sistemu trgovanja emisijama CO₂. Važno je napomenuti da je trgovina emisijama jedno od završnih mjerila za Poglavlje 27 - Životna sredina i klimatske promjene.

Koliko smo svjesni, na institucionalnom nivou, negativnih posljedica klimatskih promjena i kako ćemo se boriti sam tim u budućnosti?

Na početku treba reći da se klima na Zemlji stalno mijenja, kao rezultat složenih prirodnih procesa. Danas kad govorimo o klimi i klimatskim promjenama mislimo na one promjene koje se dešavaju kao rezultat ljudske aktivnosti. Sa izrazitim porastom svjetske populacije i intenzivnim industrijskim razvojem, antropogeni faktor postaje glavni pokretač klimatskih promjena. Posljedice klimatskih promjena mogu ozbiljno da utiču na razvoj, pa čak i opstanak ljudske civilizacije.

Prekomjerno korišćenje prirodnih resursa, fosilna goriva, eksploatacija šuma, voda, ruda, industrijski razvoj, proizvodnja energije (fosilna goriva), saobraćaj, industrija, poljoprivreda, otpad - glavni su pokretači emisija CO₂ i drugih gasova što za posljedicu ima globalno zatopljenje odnosno klimatske promjene.

Posljedice klimatskih promjena osjećaju se u svim djelovima svijeta. Svjedoci smo rasta srednje godišnje temperature na globalnom nivou, topljenja leda koje za posljedicu ima porast nivoa mora, zatim ekstremnih vremenskih uslova i znatno

izmijenjenog rasporeda padavina. U nekim regijama sve češće dolazi do ekstremnih vremenskih padavina i kiša, dok se u drugimajavljaju sve intenzivniji toplotni talasi i suša. Vremenski ciklusi javljaju su sa ekstremnim padavinama poplavama ili sušama, olujama, pojaviom naglih zahlađenja i ekstremno visokih temperatura, što direktno utiče na zdravlje ljudi. Uslijed zatopljenja mora, zagađenja voda i kopna sve više su ugrožene i mnoge kopnene, slatkodne i morske vrste.

Zakon o zaštiti od negativnog uticaja na klimatske promjene utvrđuje sistem politika i mjera, strategiju i akcionih planova i drugih mehanizama i instrumenata koji doprinose nisko-karbonskom razvoju i razvoju otpornom na klimatske promjene, kao i sistem za pravovremeno, transparentno, tačno, uporedivo i potpuno izvještavanje i verifikaciju emisija iz svih emitivnih

sektora (energetika, industrija, saobraćaj, poljoprivreda, komunalne djelatnosti).

Ministrstvo održivog razvoja i turizma u saradnji sa civilnim sektorom, medijima, obrazovnim institucijama i svim zainteresovanim subjektima društva će poticati i promovisati problematiku klimatskih promjena kao narastajuću potrebu sve izraženijih negativnih uticaja klimatskih promjena.

Provođenjem politika nisko-karbonskog i održivog razvoja u društvenom i privrednom sistemu Crne Gore uslov je kvalitetnijeg života i sigurnije budućnosti. Na tom putu, putu zaštite životne sredine i prirode Crne Gore, koja je jedinstvena, svaka institucija ima obaveze, nadležnosti i odgovornosti, kao i svaki građanin koji treba da ima na umu maksimum: "Zemlju nijesmo naslijedili od predaka nego smo je posudili od potomaka".

Dome moj

Birajte sigurnost.
Jednostavno.

- Brzo i jednostavno zaključivanje osiguranja
- Efikasno rješavanje šteta
- Najšira pokrića uz povoljne uslove na jednoj polisi

Sve će biti u redu

lovćen

lo.co.me

Gradnja solarne elektrane počinje do kraja godine

Početak radova na izgradnji solarne elektrane na Briskoj gori u Ulcinju možemo očekivati do kraja godine, saopštila je ministarka ekonomije Dragica Sekulić.

Ministarka je navela da se izmjenama i dopunama Prostorno-urbanističkog plana Ulcinja predviđa rekonstrukcija tog putnog pravca do naselja Sveti Đorđe, na granici sa Albanijom.

- Realizacija tako velikih projekata podrazumijeva i koristi za lokalno stanovništvo. Naša očekivanja su da EPCG, osim što će se baviti izgradnjom elektrane, rekonstruiše i izgradi lokalne puteve koji istovremeno omogućavaju prilaz i njima i lokalnom stanovništvu - kazala je Sekulić.

Solarna elektrana na Briskoj gori koštaće 200 miliona eura i, prema

ranijim najavama, obezbijediće stalni posao za 226 ljudi.

Izgradnja je povjerena konzorcijumu firmi kojeg čine naša Elektroprivreda, finski Fortum i EPC kompanij a Sterling and Wilson iz Indije koja je najveći svjetski ugovarač u oblasti solarnih elektrana.

Ugovor je potpisан krajem 2018. godine. Kapacitet ovog energetskog objekta iznosiće oko 250 megavati.

Elektrana će se graditi u dvije faze. Osim solarnih polja, kako je ukazala ministarka, projektovana je i izgradnja pripadajućih dalekovoda, trafostanica i pristupnih puteva.

Lakše i jeftinije do priključka na elektroenergetsku mrežu

Vlada je utvrdila Predlog izmjena i dopuna Zakona o energetici, kojima se, između ostalog, privredi omogućava da lakše, brže i jeftinije dođe do priključka na elektroenergetsku mrežu, a domaćinstvima daje priliku proizvodnje električne energije za sopstvene potrebe.

Ministarka ekonomije, Dragica Sekulić, kazala je da je privreda prethodnih godina proceduru priključenja na mrežu navodila kao značajan problem prilikom izgradnje objekata, kako proizvodnih tako i onih koji troše električnu energiju.
- Naša namjera je bila da kroz ove izmjene i dopune taj proces pojednostavimo i pojefitimmo.

U prethodnom periodu bilo je potrebno sedam koraka za realizaciju ove aktivnosti, dok sada zakon predviđa tri koraka, koji su jedina relacija u kojima potrošač ima komunikaciju sa elektroenergetskim operatorom - rekla je Sekulić.

Ona je objasnila da je obaveza budućih potrošača po tom pitanju da podnesu zahtjev u kojem će da daju sve podatke o budućem potrošaču električne energije. Operator mreže je dužan da u roku od 15 dana predloži ugovor o izgradnji priključka.

- Ukoliko potrošač nije zadovoljan predloženim ugovorom, on može da angažuje posebnu kompaniju koja može da mu izgradi taj priključak i da

na taj način potpiše ugovor. Nakon izvršenih radova, operator mreže je dužan u roku od 15 dana da izda saglasnost za priključenje - saopštila je Sekulić.

Izmjenama i dopuna je, kako je dodala, omogućena je i proizvodnja električne energije za sopstvene potrebe.

- Dajemo mogućnost da svako domaćinstvo u Crnoj Gori može na sopstvenom ili krovu pomoćnog objekta da izgradi foto-naponski sistem koji bi služio za proizvodnju električne energije koja bi podmirivala i njihove potrebe - kazala je Sekulić. U slučaju da postoje viškovi energije, oni bi se mogli predavati u mrežu.

Energetska adaptacija tri zdravstvena objekta

Ministri zdravlja i ekonomije, Kenan Hrapović i Dragica Sekulić, potpisali su sa kompanijama Gradnja, Ramel i Ening ugovor za izvođenje radova u specijalnim bolnicama u Risnu i Dobroti i tivatskom Domu zdravlja, u okviru druge faze projekta Energetska efikasnost.

Ministar zdravlja Kenan Harapović je kazao da je zadovoljan uspješnom implementacijom projekta koji sprovode resori zdravlja i ekonomije, sa ciljem adaptacije objekata u dijelu energetske efikasnosti i stvaranja boljih i komforntijih uslova za boravak u zdravstvenim objektima.

- Radi se o adaptaciji zdravstvenih objekata Specijalne bolnice Vaso Ćuković u Risnu, Specijalna bolnica Dobrota u Kotoru i naravno Doma zdravlja u Tivtu. Vrijednost tog projekta je preko milion eura. Do sada je kroz projekat u zdravstvene objekte uloženo preko 8,1 milion

euara. Ukupna potrošnja energije smanjena je oko 600 hiljada eura godišnje, dok je zadovoljstvo pacijenta unutrašnjim komforom nakon primjena mjera energetske efikasnosti povećano na preko 95 odsto. Do sada je adaptirano 19 zdravstvenih objekata, uključujući Klinički centar sa Dječjom bolnicom, pet opštih bolnica, dvije specijalne bolnice, pet domova zdravlja i dvije zdravstvene stanice. Pri kraju su radovi u Opštoj bolnici Bar i Domu zdravlja Ulcinj. Veoma brzo nadam se da ćemo raspisati tender za energetsku efikasnos za dodatna četiri objekta, za domove zdravlja Mojkovac, Danilovgrad, Podgorica – Golubovci i Budva – naveo je Hrapović.

Ministarka ekonomije Dragica Sekulić je rekla da očekuje da će zdravstveni objekti u Risnu, Dobroti i Tivtu, nakon izvođenja radova, biti pokazni primjer o benefitima implementacije mjera energetske efikasnosti.

- Od 2009.godine od kad radimo na ovom projektu sa Svjetskom bankom realizovali smo rekonstrukciju u smislu energetske efikasnosti 28 javnih objekata i time postigli uštedu od nekih 700.000 eura, a istovremeno je oko 92% korisnika je iskazalo zadovoljstvo stanjem tih objekata.

U toku su radovi na objektima Opšte bolnice Bar i Doma zdravlja Ulcinj u vrijednosti od preko milion i 400 hiljada eura i nadamo se brzom završetku tih radova kako bi i njihovi korisnici mogli u punom kapacitetu da osjete benefite primjene ovakvih mjera - istakla je Sekulić.

Vrijednost ugovora iznosi 1,03 miliona eura, a radovi podrazumijevaju zamjenu fasadne bravarije, postavljanje termo izolacije krovnih ravnih i na fasadi, kao i zamjenu i unapređenje sistema za osvjetljenje, grijanje i hlađenje.

Bankwatch o energetskoj politici na Balkanu: Region u dvije brzine

CEE Bankwatch network, jedna od najvećih NVO mreža za zaštitu životne sredine u centralnoj i istočnoj Evropi, konstatiše u najnovijem izvještaju, da se među državama Zapadnog Balkana uočavaju bitne razlike u pristupu energetskoj tranziciji i odnosu prema prljavim tehnologijama.

Region se podijelio, kreirajući energetsku tranziciju u dvije brzine, konstatiše se u izvještaju.

- Crna Gora, Sjeverna Makedonija i Albanija jasno se orijentisu na obnovljive izvore energije i konačno prave korake na diversifikaciji i izvan hidroenergije. Ove tri zemlje su dosegle nivo na kojem vide benefite energetske tranzicije za sebe i idu naprijed – navode u izvještaju. Konstatujući napredak i na Kosovu, ova organizacija, sa druge strane primjeće da planovi za izgradnju novih termoelektrana u Srbiji i Bosni i Hercegovini opstaju samo zbog

činjenice da su tamnošnje državne energetske kompanije spremne da tolerišu finansijske gubitke, jer se radi o neprofitabilnim projektima. Istočući odluke susjednih članica EU, Mađarske, koja će zatvoriti svoje termoelektrane na ugalj do 2030. godine i Grčke, koja će isto učiniti do 2028.

godine, kao i stav Hrvatske i Rumunije, koje su nedavno napustile svoje planove za gradnju novih elektrana na ugalj, Bankwatch primjećuje da sada samo Srbija i Bosna i Hercegovina „ostaju čvrsto vezane za ugalj, nastavljajući zagađenje vazduha i podstičući klimatsku krizu“. (CdM)

Srbija: Postrojenje za odsumporavanje u TENT A

Najveći ekološki projekat u Srbiji, na izgradnji sistema za odsumporavanje dimnih gasova u Termoelektrani 'Nikola Tesla A' u Obrenovcu, dobro napreduje i omogućije da se emisije sumpor-dioksida smanje 10 puta, rekao je Milorad Grčić, direktor „Elektroprivrede Srbije“. Za sistem odsumporavanja u TENT A ugovor je potpisан 2017. godine, a očekuje se da postrojenje bude u funkciji od maja 2023. godine.

Prvi čovjek EPS-a istakao je da je gradnja sistema za odsumporavanje

u TENT A drugo po veličini EPS-ovo gradilište u Srbiji, odmah poslije gradilište za novi blok „Kostolac B3“.

Do kraja godine, planiran je i početak gradnje termoelektrane „Kolubara B“ u Kaleniću sa blokom snage 350 MW. Grčić je takođe kazao da Vlada Srbije i Vlada Republike Srpske, kreću u realizaciju projekta izgradnje hidroelektrana na Gornjoj Drini, tačnije izgradnju tri hidroelektrane snage po 120 megavata. (energetskiportal.rs)

Izgradnja solarne elektrane u blizini Trebinja

Elektroprivreda Republike Srpske (ERS) dostavila je Vladi ponudu da gradi solarnu fotonaponsku elektranu "Trebinje 1", vrijednosti sto miliona maraka.

Vlada RS je utvrdila uslove za dodjelu koncesije za izgradnju solarne fotonaponske elektrane u mjestu Zupci, 12 kilometara od Trebinja. U uslovima se navodi da će

solarna elektrana biti maksimalne instalisane snage 73 MW, procijenjene godišnje proizvodnje od 101,5 GWh. Ukupna procijenjena vrijednost investicije je 100.750.000 KM.

Ovaj projekt finansiraće se iz vlastitih sredstava i kredita. Javni poziv trebao bi biti raspisan na kraju ove godine. (energetskiportal.rs)

Betoniran prvi temelj vetroagregata za elektranu „Podveležje“

U temelj dubine 3, prečnika 18,6 metara, ugrađeno je 50 tona armature i 200 ankera (sidrenih vijaka) pojedinačne dužine 3 metra. Za betoniranje temelja utrošeno je više od 450 kubnih metara betona, koji je na lokaciju vetroagregata broj 14 dovezen sa 60 miksera. Na temelje vetroagregata montira se gondola čija je visina 92,5 metra. Sastavljena iz četiri segmenta, gondola teži 32 tone, dok je ukupna težina lopatica koje se postavljaju na gondolu blizu 34 tone. Izvođač radova na izgradnji vetroelektrane, Konzorcij „Siemens Gamesa Renewable Energy“ Hrvatska i „Wind Power A/S“ Danska izvršio je prvu isporuku opreme. Elektroprivreda BiH gradi 15 vjetroagregata. (energetskiportal.rs)

Električni trotineti u Beogradu

Električni trotineti u Beogradu postaju sve popularniji vid prevoza. S obzirom na to da ih je na ulicama sve više, bilo je najavljeni da će novi Zakon o bezbjednosti saobraćaja obuhvatiti i ova prevozna sredstva, međutim to se još nije dogodilo. Inače, nečujni su, brzina koju dostižu može biti opasna za pješake, pa zakon treba da reguliše kuda smiju da se voze, ko može da ih vozi i šta je potrebno od zaštitne opreme. Za sada se zna da su obavezni zvonce, bijela svijetla naprijed, crvena pozadi, kočioni sistem i kaciga. (energetskiportal.rs)

Prvi hibridni auto na srpskom tržištu – fića hibrid

Domaća fabrika „Fijat Krajser automobili“ predstavila je prvi hibridni automobil na srpskom tržištu – „fijat 500“.

Građani će prvi put moći da kupe hibridno vozilo ili njegovu električnu verziju uz subvenciju Vlade od 5.000 eura. Do kraja godine očekuju se još tri hibrida uz subvencije od 3.500 eura.

Ove godine Ministarstvo zaštite životne sredine RS, izdvojilo je milion eura za subvencije za ekološka vozila. Inače domaći '500L' košta od 10.990 eura. (energetskiportal.rs)

Za zeleni oporavak tri biliona dolara!

Međunarodna agencija za energetiku IEA poziva svjetske vlade da ulože tri biliona dolara u zeleni oporavak planete nakon pandemije koronavirusa. Agencija je objavila nacrt sa Međunarodnim monetarnim fondom uz preporuke za vlade na koji način da ulože sredstva tokom naredne tri godine.

Prema procjenama, tim ulaganjima bi se smanjilo 4,5 milijardi tona globalnih emisija gasova sa efektom staklene bašte do 2023. i svijet bi konačno bio na putu ostvarenja

ciljeva zabilježenih u Pariskom sporazumu. Obuhvatio bi ulaganja u proširenju mreža, razvoju čistih izvora energije, većem broju električnih vozila i bicikala, razvoju brzog željezničkog saobraćaja, efikasnijih zgrada za stanovanje, poboljšanja sistema upravljanja otpadom i reciklaže, poboljšanja energetske efikasnosti i elektrifikacije, uz niz tehnoloških inovacija (vodonik, baterije, mali modularni nuklearni reaktori, sistemi za skupljanje i skladištenje ugljen-dioksida). (energetskiportal.rs)

Očekuje se rekordan pad potražnje za gasom

Zbog koronakrise i izuzetno blage zime na području sjeverne polulopte, globalna potražnja za prirodnim gasom mogla bi u ovoj godini pasti najviše dosad, navodi Međunarodna agencija za energiju (IEA). Oni procjenjuju da će globalna potražnja za gasom u 2020. pasti za četiri odsto, odnosno za 150 milijardi prostornih metara. (energetika-net.com)

Obnovom do energetski efikasnih zgrada

EK je pokrenula javno savjetovanje o mjerama za podsticanje obnove zgrada širom Evropske unije. U zgradama se troši 40% energije i stvara 36% emisija staklenih gasova u EU-u.

-Svakoj porodici u Evropi važno je da ima ugodan dom i da može plaćati račune za energiju, a mi im to želimo omogućiti.

Osim toga, želimo obnoviti škole, bolnice i druge javne zgrade te poslovne prostore kako bi bili energetski efikasni i ekonomični.

Talas obnove otvorice lokalna radna mjesta i donijeti ekonomsku korist za cijelu Evropu, izjavila je evropska povjerenica za energetiku Kadri Simson. (energetika-net.com)

Novi vjetroenergetski rekordi

Prema podacima iz analize Svjetskog savjeta za energiju vjetra, (GWEC) u 2019. godini u svijetu su postavljene čak 22 893 nove vjetroturbine. Istovremeno, vjetroturbine su proizvodila 33 proizvođača, a ukupna snaga tako proizvedene opreme, iznosila je 63 GWh. Od proizvođača je na prvom mjestu

danska kompanija Vestas koja je u 2019. godini isporučila 18% postavljenih vjetroturbina i to u 40 zemalja svijeta. Potom slijedi njemačko-španska kompanija Siemens Gamesa i kineska Goldwind, objavio je američki portal 'Renewable Energy World'. (energetika-net.com)

Raste primjena geotermalne energije

Krajem 2019. godine u Evropi je bilo 130 geotermalnih elektrana u pogonu, čemu treba dodati još 36 projekata koji se razvijaju i još 124 projekta koji su u fazi projektovanja, čija ukupna električna snaga doseže

čak 3,3 GW. Istovremeno će se u narednih 5 - 8 godina broj geotermalnih elektrana u pogonu u Evropi udvostručiti. Evropa je ujedno vodeća u svijetu po geotermalnim sistemima daljinskog grijanja i

hlađenja. Ukupni toplinski učinak takvih sistema je 2019. godine iznosio 5,5 GWh i postoji u čak 25 evropskih država.

(energetika-net.com)

Italija: Solarna elektrana za 200.000 stanovnika!

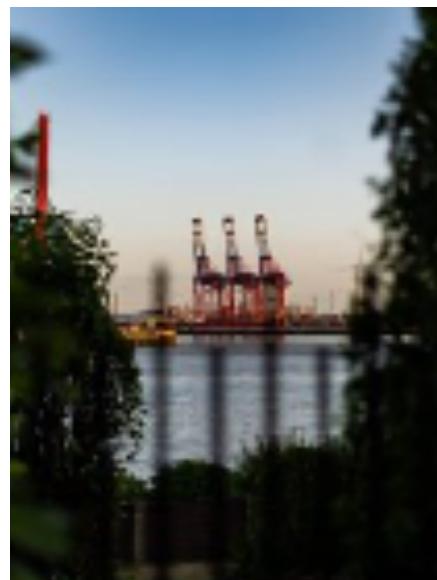
Iza projekta izgradnje postrojenja, na površini od 1,5 miliona kvadratnih metara, što je jednako površini 200 fudbalskih terena, stoji energetska kompanija iz Danske „European Energy“. Solarni park je izgrađen na sjeveru zemlje, u regiji Pulja. Očekuje se da će svojom godišnjom proizvodnjom od ukupno 150 miliona kilovat-časova čistog porijekla, pokriti energetske potrebe oko 200.000 stanovnika. Elektroenergetski objekat se sastoji od čak 275 hiljada solarnih panela. Procjenjuje se da će na godišnjem nivou doprinijeti smanjenju emisija ugljen-dioksida za oko 80 hiljada tona. (energetskiportal.rs)

Najduži podmorski kabl, poveže norvešku i englesku elektromrežu

Projekat sprovode norveški i engleski operatori prenosnog sistema „Statnett“ i „National Grid“. Uloženo je čak 2,2 miliarde eura. „Sjevernomorska veza“ omogućiće da i do 1.400 MW električne energije bude predato Norveškoj zahvaljujući čemu će ona „štедjeti“ hidroenergiju koja joj u normalnim okolnostima obezbeđuje i do 95 odsto udjela u energetskom miksnu. Ukoliko vjetar u Ujedinjenom Kraljevstvu duva slabijim intenzitetom, a energetske potrebe korisnika su visoke, u pomoć će priteći Norveška. Količina struje, koju je moguće prenijeti putem podmorskog kabla, je dovoljna za napajanje 1,4 miliona domova. Timovi inženjera radili su na dubinama do 210 metara, a polaganje kablova dužine 2,8 kilometara su izvodili sa platforme veličine dva teniska terena. Kraj radova očekuje se 2021. godine. (energetskiportal.rs)

Njemačka se okreće vodoniku

Vlada Njemačke se saglasila s dugoročnom strategijom za povećanje proizvodnje i upotrebe vodonika radi smanjenja zagađenja vazduha produktima sagorijevanja i to korišćenjem za elektrolizu viška električne energije proizvedene iz obnovljivih izvora, čime bi se uravnotežio i njihov rad. Vlada planira da uloži devet milijardi eura za povećanje proizvodnje i upotrebe vodonika, uključujući dvije milijarde za projekte u Maroku i drugim zemljama u razvoju. Cilj je da se do 2030. godine u Njemačkoj izgrade postrojenja za proizvodnju vodonika kapaciteta do pet gigavata. Kancelarka Angela Merkel je rekla da je vodonik budućnost Njemačke i da će se odlučno raditi na njegovom korišćenju. Do kraja godine, Njemačka će imati oko 100 stanica za snabdijevanje vozila vodonikom i svake godine dodavati još po 10-15, te će imati najveću takvu mrežu u Evropi. (energetskiportal.rs)

ODRŽANA PRVA REDOVNA - KONSTITUTIVNA SKUPŠTINA SINDIKALNE ORGANIZACIJE ZAPOSLENIH

Rajko Golubović reizabran jednoglasno

**Izabran Nadzorni odbor, usvojeni Poslovnik o radu i Pravila o organizaciji i načinu rada SOZ za naredni mandatni period.
Vladimir Nikčević novi predsjednik Skupštine**

Miodrag Vuković

Rajko Golubović jednoglasno je izabran za predsjednika Sindikalne organizacije zaposlenih (SOZ) EPCG na Konstitutivnoj sjednici, održanoj u Upravnoj zgradi u Multimedijalnoj sali, 4. jula. Uz poštovanje preporuka i mjera NKT u vezi sa zaštitom zdravlja tokom pandemije COVID19, svi delegati, njih 22, su ukazali novo povjerenje dosadašnjem predsjedniku SOZ-a. Golubović je istakao da mu je posebno važno što je izabran na isti način kao i prošlog puta i naglasio koliko je važno da rade timski, pošteno i transparentno za dobrobit svih zaposlenih.

- Drago mi je što sam ponovo prvo dobio maksimalno povjerenje u svom kolektivu, u HE "Perućica". Jednoglasna podrška u mojoj "bazi" je bila motiv i jasan znak Izvršnom odboru da me ponovo kandiduje za predsjednika SOZ-a. Hvala svima na jednoglasnoj podršci, vjerujem da je ona posljedica uspješnih rezultata, koje smo zajednički ostvarili u prethodnom periodu. Siguran sam da ćemo i u narednom mandatnom periodu od pet godina zajedno raditi za dobrobit svih zaposlenih u EPCG i da ćemo uspješno, u dobroj atmosferi i komunikaciji sa poslodavcem, savladati sve eventualne prepreke - naveo je Golubović, koji je bio jedini kandidat za predsjednika SOZ.

Na Sjednici je izabran i Nadzorni odbor u sastavu: Tanja Zečević, Žarko Malović i Milica Jokić. Za predsjednicu tog tijela izabrana je Tanja Zečević.

Jednoglasno je izabran i novi predsjednik Skupštine SOZ-a, Vladimir Nikčević, povjerenik podružnice Direkcija Društva. Nikčević je takođe bio jedini kandidat. Delegati su na Prvoj redovnoj Skupštini u trećem sazivu, usvojili Poslovnik o radu Skupštine Sindikalne organizacije zaposlenih, kao i Pravila o organizaciji i načinu rada SOZ-a za naredni mandatni period. Takođe, Izvršni odbor ostao je u istom sastavu: Momir Mušikić (FC Snabdijevanje), Božidar Nikčević (HE "Perućica"), Jovan Radošević (TE "Pljevlja"), Radomir Radonjić (HE "Piva"), Vlatko Eraković (Direkcija FC Proizvodnja), Vladimir Nikčević (Direkcija Društva).

Na Prvoj redovnoj konstitutivnoj sjednici Izvršnog odbora Sindikalne organizacije zaposlenih, koja je održana 08. jula 2020. godine, konstituisan je Izvršni odbor i usvojen Poslovnik o načinu rada IO. Na sjednici je jednoglasno za zamjenika predsjednika Sindikalne organizacije zaposlenih izabran Jovan Radošević – povjerenik podružnice TE "Pljevlja". Takođe, Izvršni odbor formirao je i radne odbore. U Odboru za sport i rekreaciju su Vladimir Nikčević – predsjednik, Jovan Radošević, Ivan Čolaković, Janko Gardašević i Anđeljko Radović – članovi.

Odbor za zaštitu i zdravlje na radu čine Vlatko Eraković – predsjednik, Božidar Nikčević i Amer Drnda – članovi, a Odbor za standard i socijalnu zaštitu je u sastavu Radomir Radonjić – predsjednik, Pavle Čanović i Slavko Daković – članovi. Takođe je izabran i Odbor za informisanje koji predstavljaju Rajko Golubović – predsjednik, Dejan Lučić i Dragoljub Ognjenović – članovi, a za Odbor za saradnju sa drugim Sindikatima su izabrani Jovan Radošević – predsjednik, Vlatko Eraković i Momir Mušikić – članovi.

Za člana Odbora za primjenu i praćenje Kolektivnog ugovora ispred SOZ-a izabran je Rajko Đurović, dok je za člana Etičkog odbora koji će predstavljati Sindikalnu organizaciju zaposlenih izabran Momir Mušikić.

“

GOLUBOVIĆ: Moj pokretač su i ovoga puta bili članovi podružnice HE "Perućica", vjerujem da ću kao i do sada opravdati njihovo povjerenje.

TANJA NIKČEVIĆ, HE „PERUĆICA“

Aplauz za Tanju!

Nevolja kažu zbliži ljudi i uputi ih jedne na druge. Tako i borba protiv koronavirusa - nevidljivog, ali nezgodnog i veoma opasnog protivnika ima svoje junake

Mitar Vučković

U toku je novi talas koronavirusa, a još su svježa sjećanja na dane i mjesecce uporne borbe sa koronavirusom u okviru prvog talasa epidemije koja se nadvila nad cijelom Planetom. Crnu Goru, bar za sada, zaobilazi najcrnji scenario, a prizori haosa i smrti iz italijanskih, francuskih, španskih bolnica i gradova, Kine i širom Sjevera ostao na „distanci“ upamćen kao slika sa TV prijemnika i društvenih mreža uz osjećaj duboke tuge i saosjećanja.

Neki od nas su morali na posao, neki da rade od kuće, svi zajedno da držimo socijalnu distancu, da čuvamo sebe i druge, da budemo ljudi prije svega, da poštujemo epidemiološke mjere nadležnih zdravstvenih i državnih organa. Bilo je i onih koji su osjetili potrebu da se nađu ljudima u nevolji. Tako je borba sa koronavirusom, nevidljivim, ali nezgodnim i veoma opasnim protivnikom, dobila svoje junake. A u prvim redovima, brojni i ovoga puta, bili su volonteri Crvenog krsta.

Tanja Nikčević, naša koleginica iz HE „Perućica“, jedan je od šesdesetak humanitaraca koji su se već prvog dana krize javili Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta i dva i po mjeseca gotovo danonoćno bili na usluzi starijim i nemoćnim sugrađanima, ali i onima koje je koronavirus privremeno „ostavio“ bez posla. Dijelili su pakete pomoći, plaćali račune, donosili ljekove, kupovali potrepštine...

- Prvog dana kada nam je saopšteno da ćemo sve što je moguće raditi od kuće i da samo kad je to zaista neophodno moramo doći na radno mjesto, a sve radi zaštite sebe i svojih porodica, javila sam se Opštinskoj organizaciji Crvenog krsta Nikšić. Od tada počeo je još jedan moj „crvenokrstaški“ pohod, kaže Tanja.

Tanja je volonterka Crvenog krsta duže od tri decenije. Još kao tinejdžerka, razumjela je patnje drugih i osjetila potrebu da se nađe ljudima kojima je pomoći potrebna. Sve je počelo sada već davne 1988. godine kada se, kao srednjoškolka, priključila Crvenom krstu Novog Sada.

Prisjeća se svog prvog volonterskog zadatka:

- Prvi volonterski zadatak ću uvijek pamtititi, pomoći baki Mari koja je tada imala 99 godina. Trebalо je da je obilazim jednom nedjeljno, kupim joj namirnice, donesem ljekove, ali su

ubrzo moje posjete postale svakodnevne i višečasovne. Lijepe priče i uspomene vremešne starice, biće zauvijek dio mene, sa sjetom priča Tanja.

A onda su nastupile godine teške krize na balkanskoj vjetrometini u posljednjoj deceniji minulog vijeka. Rat u Bosni. Nepregledne kolone izbjeglica... Trebalo je sve te ljudi dočekati, nahraniti, obezbijediti im odjeću, krov nad glavom...

Tanja je godinama, kao volonter, bila zadužena da izbjeglim i raseljenim izdaje potvrde za podizanje namirnica. Tako je životno iskustvo ove humane žene postalo bogatije za još nekoliko teških životnih priča unesrećenih ljudi i porodica. Neke od njih su imale i srećan kraj.

- Jednog zimskog dana u „Spens“-u, nudeći čaj promrzlima, ugledala sam usamljenu djevojku sa kesom u ruci i suzama u očima.

Zvala se Vjekoslava – Beba i bila je samo dvije godine starija od mene. Našla se u zbjegu, sama. Otac, majka i brat bili su joj ostali u Bosni i, naravno, nijesam razmišljala, čim sam završila obaveze tog dana, Bebu sam odvela kod mene kući. I živjela je sa mnom dok se nije zaljubila i udala. Danas je majka dva predivna dječaka, porodicu je pronašla i srećna je, a srećna sam i ja, ističe zadovoljno.

Ne zaboravlja ni obilaske Dječjeg sela u kome su smještена djeca bez roditeljskog staranja privremeno ili trajno. Kaže da je za te obilaske veže puno lijepih, ali i bolnih uspomena.

- Osmjesi te djece po našem dolasku i suze prilikom odlaska zauvijek su urezane u moje sjećanje, priča Tanja.

Onda je uslijedilo NATO bombardiranje. Tada već stariji i iskusniji volonter, sa mnogo ozbiljnijim zadacima, dane i noći provodila je na terenu.

- I to su uspomene koje se, nažalost, ne daju zaboraviti, kaže Tanja.

I sada, dvadesetak godina kasnije, borba sa koronavirusom.

- Prvi put suočeni smo sa „nevidljivim“ neprijateljem koji je sve primorao da ostanu kod svojih kuća i time im uskrati mogućnost da rade i zarade. Moj zadatak je bilo vođenje evidencije poziva i podjeli pomoći kako niko ne bi bio zaboravljen. Više od dvije hiljade porodica javilo se za pomoći.

Neko sa većom, a neko sa manjom potrebom. Svi zahtjevi su rangirani i, po prioritetima, dijeljena pomoći.

Ponosna sam na mlade volontere nikšićkog Crvenog krsta koji su neuromorno i sa nevjerovatnom željom i po više od dvanaest sati dnevno, svoje

slobodno vrijeme umjesto uz dobar film, igricu, knjigu, provodili u autima, na terenu, dostavljajući pomoći do vrata onih kojima je pomoći potrebna, a nakon toga bez predaha čistili i preslagivali magacine i pripremali se za naredni dan. Ponosna sam i na

Anu i Gorana, zaposlene u Crvenom krstu Nikšić, koji su sa takvom lakoćom, kao da je ovakva situacija svakodnevница, organizovali rad oko 60 volontera, brinuli o svima nama i iznad svega, poštovali i uvažavali naš rad. Moram reći, upoznala sam predivne ljude, volontere, sa kojima jedva čekam da se vidim na kafi u bašti nekog od nikšićkih lokalaca.

Sigurna sam da to neće biti samo površna poznanstva, već prava i vječna prijateljstva, priča Tanja u jednom dahu.

Čovjek koji sebi da mogućnost da volonterskim radom pomogne onima kojima je pomoć potrebna, može samo da dobije ono unutrašnje zadovoljstvo. Osjećaj koji nadilazi strah od nepoznatog, ispunjenost i sreća koji slijede, veliki su podstrek za ulazak u tim volontera.

Puna energije, vedrog duha, Tanja je uvijek u pokretu. Pored volonterskog rada, veoma je aktivna i kao dobrovoljni davalac krvi i član Kluba dobrovoljnih davalaca krvi Elektroprivrede Crne Gore.

- Kao i volonteri i dobrovoljni davaoci krvi svojim gestom darivanja najdragocjenije tečnosti, spasavaju nečiji život. Do sada sam krv dala 10 puta, i nadam se da će, ako bude zdravlja, broj davanja makar duplirati, kaže uz osmijeh.

Tanja je i član Odreda izviđača „Jagoš Kontić“ od njegovog osnivanja 1980.

godine, a lijepo trenutke provodi i u plesnom klubu „Migado“ uz tango, ples prepun jakih emocija, koji se često opisuje kao "tužna misao koja se pleše".

Na kraju, Tanja je ponosna i na Kompaniju u kojoj se profesionalno ostvaruje već dvije decenije.

- Velika je privilegija raditi u kompaniji kao što je Elektroprivreda, a moram naglasiti da je i veliki ponos biti dio tima koji je u punom sastavu odgovorio novonastalom problemu i pružio pomoć, kako Državi tako i Crvenom krstu.

I ne samo kompanija već i zaposleni i Sindikalna organizacija zaposlenih sa podružnicama, koji su u najtežim trenucima bili tu za Crveni krst i građane Crne Gore. Čast je biti dio vas, poručila je Tanja na kraju.

Čovjek, profesionalac, humanista – epiteti su koji potpuno zasluženo pristaju uz ime koleginice Tanje Nikčević i zato, kao i svi humani i dobri ljudi poput nje zaslužuje zahvalnost i poštovanje.

Aplauz za Tanju!

KLUB DDK EPCG

Akcija i u doba korone

Miodrag Vuković

U Eko parku Blace, nadomak Nikšića, održano je krajem juna druženje dobrotoljnih davalaca krvi, koje je organizovao Klub DDK EPCG Nikšić. Druženje je organizovano povodom akcije koja je održana u jeku globalne zdravstvene krize izazvane virusom COVID 19.

Ova trodnevna akcija trajala je od 13. do 15. maja u prostorijama Odjeljenja za transfuziju krvi u Nikšiću, a tokom akcije prikupljeno je 35 jedinica dragocjene tečnosti.

Akcija se odvijala na način što su svi davaoci, radi bezbjednosti, imali svoje termine za davanje, zbog situacije izazvane pandemijom na globalnom nivou.

- Akciju smo organizovali u pomenu-tom periodu jer se ukazala potreba za određenim količinama krvi usled odluke zdravstvenog sistema da počnu sa realizacijom zakazanih operacija – kaže predsednik Kluba DDK EPCG Mitar Vučković.

U akciji su, pored članova Kluba DDK EPCG, učestvovali dobrotoljni davaoci Dnevnog centra Nikšić, kao i Saveza izviđača Nikšića. U istom terminu krv su dali i davaoci Crvenog krsta Nikšić, koji su tih dana bili maksimalno angažovani i dali veliki doprinos u okolnostima prijetnje od korona virusa.

- Imajući sve ovo u vidu, kao i činjenicu da smo htjeli dati priznanje volonterima, napravili smo prigodno druženje u Eko parku Blace, gdje je

bio prisutan veliki broj članova pomenutih klubova i udruženja – kaže Mitar Vučković i dodaje da će klub DDK EPCG sljedeću akciju dobrotoljnog davanja krvi

organizovati, ako okolnosti to dozvole, krajem avgusta ili početkom septembra kao doprinos obilježavanju 110 godišnjice postojanja i rada Elektroprivrede Crne Gore.

ZA ADAPTACIJU KLINIKE ZA GINEKOLOGIJU I AKUŠERSTVO

EPCG donirala 240 hiljada eura

Miodrag Vuković

Elektroprivreda Crne Gore (EPCG) donirala je 240 hiljada eura Kliničkom centru Crne Gore (KCCG) za adaptaciju Klinike za ginekologiju i akušerstvo u kojoj će, kako je saopšteno, uslovi boravka i tretmani biti po standarima i kvalitetu kakvi postoje u najreprezentativnijim akušerstvima u Evropi.

Direktor KCCG dr Jevto Eraković kazao je da će podrška EPCG biti usmjerena prema najljepšim događajima koji se dešavaju u KCCG – novorođenim bebama i njihovim majkama.

- U adaptiranoj Klinici će im uslovi boravka i tretmana nakon ove donacije biti po svim standardima i kvalitetima kakvi postoje u najreprezentativnijim akušerstvima

u Evropi. Trudili smo se i da do sada to bude tako. Ali sa ovom donacijom i ovakvom podrškom od strane EPCG stvorice se uslovi po svim standardima - istakao je Eraković.

On je rekao da je rekonstrukcija Klinike već počela.

- Radnici već vrijedno rade. Željeli smo da taj proces traje što je moguće kraće i zbog toga smo zamolili izvođače, koji su dobili tender, da odmah krenu sa radovima u punom kapacitetu da bismo mogli što prije da prisustvujemo otvaranju Klinike - naveo je Eraković.

Izvršni direktor EPCG Igor Noveljić podsjetio je da ta kompanija ove godine obilježava jubilej – 110 godina postojanja i rada.

- Kada smo razmišljali prošle godine kako da obilježimo za nas tako značajan datum, odlučili smo da to ne bude kroz klasične oblike obilježavanja takvih jubileja, već da uručimo nekoliko značajnijih donacija za zdravstveni sektor, obrazovanje i sport u Crnoj Gori.

Mislim da smo teško mogli naći bolji način da ta sredstva upotrijebimo - istakao je Noveljić.

On je rekao da se nuda da će EPCG i u narednom periodu dobro poslovali i da će, kako je kazao, moći da bude „još više društveno odgovorna nego do sad“.

Na pres konferenciji je saopšteno da se očekuje da će Klinika za ginekologiju i akušerstvo KCCG biti adaptirana u narednih mjeseci.

**ZA DOM ZDRAVLJA NIKŠIĆ ČETIRI
SAVREMENA DIJAGNOSTIČKA
APARATA**

Krivokapić najavio nove donacije

Miodrag Vuković

Elektroprivreda Crne Gore donirala je nikšićkom domu zdravlja 19,5 hiljada eura za nabavku četiri najsavremenija dijagnostička aparata, čime će se, u toj ustanovi, unaprijediti kvalitet zdravstvenih usluga i upotpuniti i osavremeniti medicinska oprema. Ministar zdravlja, Kenan Hrapović je, obilazeći Dom zdravlja Nikšić, istakao da je EPCG, kao osvjeđena društveno odgovorna kompanija, odlučila da jubilej obilježi značajnim donacijama u zdravstveni sistem, a jedna od njih, 19,5 hiljada eura vrijedna, namijenjena je Domu zdravlja Nikšić.

- Menadžment je taj novac iskoristio za kupovinu četiri najsavremenija dijagnostička aparata. Iстакао биḥ neurostimulator, за djecu sa smetnjama u razvoju, koji u Centru za djecu sa posebnim potrebama koristi hiljadu i po djece. Ovaj aparat, koji prati širok spektar poremećaja značajno će doprinijeti kvalitetu usluga, koje se pružaju našim mališanima. Tu je i tonometar- arapat za mjerenje očnog pritiska koji će značajno unaprijediti kvalitet pregleda u oftalmološkoj ambulanti i našim građanima omogućiti komforan, pouzdan i brz pregled - poručio je Hrapović.

Tu su, kako je rekao, aparati u Centru za mikrobiološku dijagnostiku i Jedinici za fizičku terapiju koji će ubrzati proces dijagnostike i biće smanjena potreba upućivanja osiguranika u druge zdravstvene ustanove.

Hrapović je poručio svima da, uslijed pogoršanja epidemiološke situacije

izazvane novim slučajevima oboljevanja od korona virusa, nose maske, drže fizičku distancu i poštuju mjere koje donosi Ministarstvo zdravlja na predlog Instituta za javno zdravlje, a sve u cilju očuvanja javnog zdravlja.

- Koristite i elektronske servise koji postoje u zdravstvenom sistemu, a koji su se tokom prvog talasa virusa pokazali kao dobar i koristan alat u zaštiti zdravlja jer su smanjili broj kontakata koji mogu biti rizični po zdravlje - poručio je Hrapović. Direktorica Doma zdravlja Nikšić, Ljiljana Adžić, zahvalila je predstavnicima EPCG što su prepoznali značaj primarne zdravstvene zaštite i donacijom učinili da se upotpuni i osavremeni medicinska oprema.

- Naš Dom zdravlja je drugi po veličini u državi i pružamo primarnu zdravstvenu zaštitu stanovnicima tri opštine- Nikšić, Šavnik i Plužine. U našoj ustanovi radi 65 ljekara, od kojih su 33 specijalisti, 16 ljekara je na specijalizaciji, najviše iz porodične medicine i pedijatrije - navela je Adžić.

U Domu zdravlja, kako je dodala, radi 30 timova izabranih doktora za odrasle, pet timova izabranih doktora za djecu i tri tima izabranih doktora za žene.

- Zahvaljujući Ministarstvu zdravlja, Fondu za zdravstveno osiguranje i donatorima, u prethodnom periodu, medicinska oprema je značajno obnovljena, a ovom domaćoj upotpunjena i dodatno osavremen-

jena. Sve ovo, a prije svega, stručan i posvećen kadar daje nam za prvo da kažemo da smo spremni da našim sugrađanima pružimo kvalitetnu zdravstvenu uslugu - kazala je Adžić. Zahvalila se zaposlenima u Domu zdravlja Nikšić koji su, kako je rekla, od početka epidemije koronavirusa dali sve od sebe u pružanju potrebnih usluga.

- A sudeći po novonastaloj epidemiološkoj situaciji, predstoji nam još jedan takav period - rekla je Adžić. Predsjednik Odbora direktora Elektroprivrede Crne Gore, Đoko Krivokapić, kazao je da je oduševljen naporima zdravstvenih radnika, kao i funkcionisanjem Doma zdravlja Nikšić.

- Raduje me što je donacijom Elektroprivrede i nabavkom uređaja napravljen kvalitetan pomak. EPCG, kao društveno odgovorna kompanija, u širokim aspektima rada i dejstvovanja doprinosi društvenoj zajednici. U godini jubileja, 110 godina postojanja, opredijelili smo značajan iznos donacija u zdravstveni sistem Crne Gore - rekao je Krivokapić.

On je podsjetio na nedavnu donaciju Kliničkom centru Crne Gore vrijednu 240 hiljada eura i najavio nove donacije za bolnice u Nikšiću i Pljevljima.

- I ubuduće, bićemo podrška, ne samo lokalnoj, nego i široj društvenoj zajednici. Želja je da se uređaji koje nabavljamo što manje koriste, ali da budu tu za svaki slučaj - istakao je Krivokapić.

EPCG UZ DJECU: DRAGAN KNEŽEVIĆ, DIREKTOR KKC AKORD

Kuća puna ljubavi

Stotine koncerata, humanitarnih i programske, pozorišnih predstava za djecu, mlađe i odrasle, brojne nagrade i priznanja i naši ponosi, umjetnici koji su ponikli kod nas-sve je to stalo u 23 godine postojanja Akorda, jednog od zaštitnih simbola Nikšića; Elektroprivredi zahvalnost na kontinuiranoj podršci mladosti ovog grada, kaže Knežević

Tatjana Knežević Perišić

Kulturno kreativni centar "AKORD" iz Nikšića, trebao je u junu da proslavi svoj veliki 23. rođendan, ali je pandemija učinila svoje; proslava je odložena, kaže nam Dragan Knežević, direktor Akorda.

-Odloženi su naši "Dani Akorda", ali zbog novonastale situacije, slavlje smo odložili za, eventualno, oktobar, kaže Knežević.

-Iza nas stoji stotine i stotine koncerata, humanitarnih i programske, pozorišnih predstava za djecu, mlađe i odrasle, brojne nagrade i priznanja i naši ponosi, umjetnici koji su ponikli kod nas, a koji su danas rasuti, kao biseri, po cijelom svijetu, kao priznati umjetnici i koji nikad ne zaboravljaju gdje su počeli, ističe Dragan Knežević.

A početak se desio davno, kada je grupa entuzijasta napravio željela da u Nikšiću nešto promijeni na bolje; prvo je nastala muzička sekacija, a kasnije sve ostale: klubovi za djecu, Slatki akordi, Akordova plesna akademija, Akordov dječiji teatar, pa horovi....Sada su tu Dječiji, Omladinski i Akordov teatar za odrasle. Da nije bilo pandemije, uživali bi u čak četiri premijere:

-Akordov dječiji teatar je, od oktobra prošle godine, pripremao dvije predstave: "Liliputanska svadba" (tekst: Tode Nikoletić; adaptacija i režija: Dragan Knežević) i "Uspavana ljestvica" (tekst: Ljubivoje Ršumović; adaptacija i režija:

Dragan Knežević). Akordov omladinski teatar je radio na predstavi "Romeo i Julija na nikšićki način" (tekst: Tode Nikoletić; adaptacija i režija: Dragan Knežević), dok je Akord teatar (teatar za odrasle) u februaru ove godine, počeo sa radom na predstavi "Oblomov" Aleksandra Gončarova, dramatizacija Egona Savina i režija Dragan Knežević.

Premijera "Liliputanske svadbe" ipak je održana, i to ispred Royal Garden centra.

-Bilo je divno 29. juna u Royal Gardenu! Djeca su doživjela prave ovacije publike; onako mali, slatki, besprekorno su izvodili tekst ove komedije, čija se radnja odvija u vrtiću. U vječiti sukob djevojčica i dječaka njihovog uzrasta, umiješa se Amorka koja uputi svoju ljubavnu strijelu prema dvijema "zaraćenim

stranama" i tada se sve mijenja... Dešava se ljubav! Ubrzo se spremi svadba, praćena svim našim običajima i pjesmama...Jako slatka i vesela priča genijalnog Toda Nikoletića, u adaptaciji i režiji moje malenkosti. Presrećan sam bio, gledajući kako djeca od 4 do 6 godina, sjajno rade na sceni, bez treme, opušteno, sve ono što smo dugo vježbali!

Uživali su dok su igrali, a to se vidjelo na njihovim licima.

Spremljena je i dječija predstava "Uspavana ljestvica", koja čeka premjeru:

-To je, inače, inspirativni tekst Ljubivoje Ršumovića, koji dugi niz godina nadahnjuje glumce, režisere i gledaoce ovog, rekao bih grandioznog djela.

Naša scenska postavka ove romantične komedije je u skladu sa

uzrastom glumačke postave, koju čine djeca uzrasta od 6 do 11 godina i sigurno je, nikoga neće ostaviti ravnodušnim!

Ali čini se da će "glavna poslastica" biti predstava "Romeo i Julija na

nikšićki način", koja, na potpuno originalan način, dočarava ovo veliko djelo:

-To je parodija na poznati Šekspirov komad, u kojem je akcentovano i dosta ozbiljnih replika iz tog djela, ali i ukazano na naš mentalitet i današnjicu. Jedna slatka komedija koja će zabaviti sve gledaoce mješavinom nikšićanizma i Šekspirovog klasika. Četvrta premijera je predstava "Oblomov" koju su pripremili "odrasli", u Akord teatru:

-Koristili smo odličnu dramatizaciju Egona Savina, koji je veoma vješto, bez jeftinih efekata, iskoristio svaki atraktivni detalj iz romana, postavljajući te detalje u jedan niz komičnog i lirskog, stvarajući cjelinu koja omogućava da se ispriča široka i slobodna priča, ne samo o procesu

sna, uranjanja u mentalnu i moralnu apatiju, već i o razvoju ljubavi. Tema je uvijek aktuelna, jer svi mi smo imali, ili imamo neku svoju "oblomovku", bili smo heroji koji su težili iluzornom idealu. Neko je uspio da se otrgne od te odvojenosti od života i da počne da živi, a neko je i dalje ostao u prošlosti pretvarajući tako život u životarenje. Knežević dodaje da su se predstave "spremale" i za festivale u Baru i Bijelom Polju. Međutim, korona je sve pokvarila:

-Ali, odmah nakon "normalizacije", prionuli smo sa radom i zakazali tri premijere, od kojih smo realizovali "Liliputansku svadbu", a ostale dvije odložili do poboljšanja situacije. Ipak, idemo dalje. Naravno, bićemo strpljivi i poštovati mjere koje je izdalo NKT. Nadamo se da će ova pošast brzo proći i da ćemo nastaviti sa radom.

Djeca jesu razočarana, bilo je tu i suza i svega, ali najvažnije je da budu zdravi!

Zahvaljuje EPCG na kontinuiranoj pomoći, a na pitanje koliko grad pa i država razumiju ono što rade kulturna društva poput Akorda, koja

imaju prelijepu ulogu u društvu jer okupljaju mladost, njeguju ljubav, lijepu riječ, drugarstvo, umjetnost, Knežević ističe:

-Gledajte; Akord je zaista svih ovih 23 godine postojanja bio oaza za svu talentovanu djecu mlade i odrasle. Tu su godinama iskazivali svoje talente u raznim oblastima umjetnosti i kasnije postajali vrhunski pjevači, muzičari, glumci, plesači, manekeni, pjesnici, recitatori....Nažalost, pomoć Akordu nije bila velika.... Obično su to sporadična sponzorstva, sa kojima prednjače Elektroprivreda Crne Gore i Kompanija Uno. I mi smo im zahvalni do neba!

Ali mislim da je Akord zasluzio mnogo više pomoći i od države i našeg grada, jer djela stoje iza nas. Samo jedno dijete ili mlado biće, sklonjeno sa ulice i otregnuto od interneta i telefona je veliki uspjeh, a kamoli hiljade i hiljade djece koja su prošla kroz Akord i umjetnički se obrazovala, zaključuje Knežević za naš list. KKC "Akord" za jesen planira puno novih iznenađenja za naše mlade sagrađane, otvaranjem novih klubova i sekacija, sa puno zanimljivih sadržaja.

“

Akord zasluzuje mnogo više pomoći i od države i našeg grada, jer djela stoje iza nas. Samo jedno dijete ili mlado biće, sklonjeno sa ulice i otregnuto od interneta i telefona je veliki uspjeh, a kamoli hiljade i hiljade djece, koja su prošla kroz Akord i umjetnički se obrazovala

ALBANIJA – BERAT

Grad hiljadu prozora

Otvaram skrinju sjećanja, u kojoj čuvam sva svoja putovanja, gledajući suvenir na komodi, namijenjenoj za njih, pokrenula su se sjećanja, uz prvu jutarnju kafu krenulo je moje putovanje ka Beratu. Berat je jedno od nasjtarijih naselje u Albaniji, najstariji tragovi života nađeni u gradu datiraju još iz perioda od 2600 do 1800 godina p.n.e. Smješten na obroncima planine Tomori, na desnoj obali rijeke Osum, očuvani, nekadašnji otomanski grad jedan je od najljepših na Balkanu. Specifičan i jedinstven grad, grad magičnog arhitektonskog stila u kojem se bijele osmanske kuće penju uzbrdo, sve do Starog grada, možete istražiti bez dosadnih gužvi i otkriti skriveni dragulj u Evropi. Proglašen je UNESCO-vom svjetskom baštinom 2008. godine. COVID 19 nije me sprječio da putujem.

Tekst i fotografije: Andrija Kasom

Po običaju, krenuo sam sa svitanjem. Čekao me je dug put, od Duressa do Berata je 97 kilometara, oko sat i po vožnje. Dvije trećine puta vode auto-putem, taj dio se brzo prođe, dok nekih 30 kilometara idu pored rijeke Osum, ne tako širokom i udobnom magistralom. Mnoge izbočine i rupe tjeraju na oprezniju vožnju. Takav dio puta baš i ne priliči putu koji vodi ka jednom skrivenom dragulju, gradu koji tka posebnu magiju koja se osjeća sa prvim koracima njime. Bijele osmanske kuće jedinstvenog stila, penju se uzbrdo, do vrha, do Kale – srednjevjekovnog utvrđenja. Kuće „stisnute“ jedna pored druge, građene na dva sprata, sa istaknutijim drugim spratom i naizgled sa beskrajnim brojnim prozorima i rezbarijama.

Iako su izdaleka skoro sve iste, kada im se približite svaka zaokuplja pažnju. Uvijek se nađe nešto drugačije. Očaravajući su i mali, uski kaldrmski sokaci, jer u čovjeku probude želju da svakim prođe. Managalem i Goricu (djelovi grada), dijeli rijeka Osum, a spaja ih lučni most, sagrađen 1780. godine. Osvaja ljetopom i predstavlja jedan od arhitektonskih spomenika grada. Tu je i željezni most, kojeg nikako nijesam mogao uklopiti u ovu cjelinu Berata. „Parao“ mi je oči!

Jedan dan je malo za ovaj grad, no bolje i jedan nego nijedan!

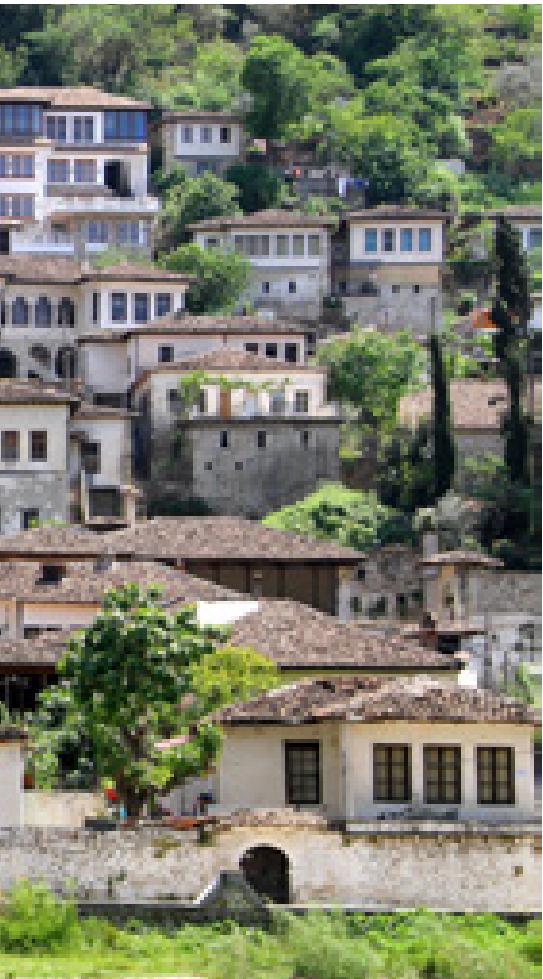
Parkirajući auto na parkingu White City Hotel-a, sa nestrpljenjem sam čekao obilazak grada. Grad je podijeljen na dva dijela - stari i novi grad. Oni su odvojeni i prelijepa osmanska arhitektura, srećom, nije pomiješana s komunističkim betonskim blokovima. Naravno, sva mjesta koja vrijedi posjetiti u Bereatu nalaze se u Starom gradu ili oko njega. No, Beratu bi se trebalo diviti u cjelini - kao jednoj velikoj atrakciji. Kako sam imao na raspolaganju samo jedan dan, prva destinacija je bila

tvrđava Kalaja, utvrđenje na brdu koje se izdiže iznad grada. Tvrđava potiče iz IV vijeka, ali je najvećim dijelom izgrađena u XIII vijeku. Na njenoj teritoriji se nalazi više vizantijskih crkava iz XIII vijeka i jedna džamija. Krenuo sam pješaka, iako sam mogao, jedan dio proći i autom.

Moje pravilo je, đe god da odem, pješačeći otkrivam grad. Ova odluka zbog strmine puta me je slomila, trebalo je više kondicije od one koju sam ja imao u tom trenutku.

No, ne žalim zbog umora. Na vrh brda sam očekivao staru tvrđavu, a dočekao me je još jedan mali Stari grad.

Poput mnogih Starih gradova i ovdje su mnoge impresivne građevine napuštene ili jako oštećene. To me uvijek rastuži, jer grijeh je ne čuvati ih i održavati, One su svjedoci jednog prošlog vremena, jedne davne epohe.

Žao mi je što nijesam mogao posjetiti Nacionalni ikonografski muzej, koji je bio zatvoren za posjetioce. U blizini tvrđave uoči se i crkva Svete Trojice. Posjetu ovom dijelu Berata, nikako ne treba propuštitи. Ptičji pogled na dolinu i grad ispod, vrijedi više od ičega. Nijesam imao mnogo vremena uživati u njemu, sati su neumitno „lećeli“.

Za razliku od penjanja, spušto sam se veoma brzo, koraci su bili mnogo brži, čekao me je dio grada pored i oko rijeke.

Šetnja malim sokacima je posebna, prošao sam samo jedan i za trenutak živio u toj epohi. Svaki na svoj poseban način privlači i ljepotom i dušom.

Na svakom koraku osjeća se dah starih vremena i pored satelitskih antena prikačenih skoro na svakoj kući. Iz sokaka, uputio sam se u centar grada. Tu je "Olovna džamija" iz XVI vijeka koju treba posjetiti i viđeti, a u gradu se nalazi mnoštvo kulturno-istorijskog blaga, zbog koga je Berat i proglašen gradom muzejem.

Sa jedne na drugu obalu prelazio sam i željeznim i lučnim mostom, želio sam proći taj krug. Najljepše što sam doživio, prelazeći i jedan i drugi, je pogled koji se sa sredine pružao i na Managalem i Goricu. Tim pogledima živite bajku.

Ja sam je zaista živio, moj cilj je bio ostvaren, dan ispunjen onako kako želim, sa malim žalom što u Beratu nijesam mogao ostati bar dva dana. Biće prilike i za to, starim gradovima se uvijek vraćam.

Dan, pun duge vožnje, zadovoljstva, jednog novog iskustva, primicao se svom smiraju.

Trebalo je nadoknaditi izgubljenu energiju i po preporuci, posjetu Beratu sam završio odlaskom u restoran „Eni Traditional Food Berat“. Uvjerio sam se da je hrana još jedna nevjerojatna stvar Berata, veoma kvalitetna, izuzetno jeftina. Odličan obrok možete imati za četvrtinu cijene koju bi platili kod nas.

U restoranu je bilo priyatno sjedjeti, teško mi je bilo ustati, ali morao sam krenuti nazad, jer čekala su me 284 kilometra do Cetinja.

ODOBOR DIREKTORABroj 10-00-270403

Nikšić, 26.05.2020. godine

Na osnovu člana 52 stav 2 tačka (v) Statuta Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, člana 56 i 57 Poslovnika o radu Odbora direktora Društva, Odbor Direktora Društva je 26.05.2020. godine, donio

P R A V I L N I K
O IZMJENAMA I DOPUNAMA PRAVILNIKA
O ORGANIZACIJI ELEKTROPRIVREDE CRNE GORE AD NIKŠIĆ

Član 1

U Pravilniku o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić br.10-00-65082 od 29.11.2016. godine, Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-49643 od 17.10.2017. godine, Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-16850 od 27.04.2018. godine, Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-58029 od 31.12.2018. godine, Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-22437 od 03.07.2019. godine i Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-25582 od 29.07.2019. godine, u članu 21 stav 3 mijenja se i glasi:

, (3) Sektor za usluge i upravljanje poslovnim objektima organizovan je u:

- Služba za usluge:
- Odjeljenje za administrativne poslove i
- Odjeljenje za katering i logistiku,
- Služba za obezbeđenje i održavanje objekata."

Član 2

Ostale odredbe Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić br.10-00-65082 od 29.11.2016. godine, Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-49643 od 17.10.2017. godine, Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-16850 od 27.04.2018. godine, Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-58029 od 31.12.2018. godine, Pravilnika o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-22437 od 03.07.2019. godine i Pravilniku o izmjenama i dopunama Pravilnika o organizaciji Elektroprivrede Crne Gore AD Nikšić, br.10-00-25582 od 29.07.2019. godine, ostaju nepromijenjene.

Član 3

Ovaj Pravilnik stupa na snagu danom donošenja, a biće objavljen u informativnom listu Društva.

PLAĆANJE RAČUNA BEZ PROVIZIJE PUTEM PORTALA EPCG.

JEDNOSTAVNO. BRZO. BEZBJEDNO.

Mudre misli

Malo je onih koji umiju da podnose sopstvene mane kod drugih ljudi.

Baruh Spinoza

Kako vidiš, takav jesu.

William Blake

Daj više odmora jeziku nego rukama.

Tolstoj

Čovjek koji ne pravi greške obično ne radi ništa.

Filips

Nevolja sa svijetom je što su glupani pretjerano sigurni, a inteligentni puni sumnje.

Bertrand Russel

Uvijek je pravo vrijeme da se uradi ono što je ispravno.

Martin Luter King

Male stvari i mali trenuci nijesu mali.

Jon Kabat-Zinn

Više je gladi u svijetu za ljubavlju i poštovanjem, nego za hlebom.

Majka Tereza

Ako te ikad izgubim, obećaj mi jedno. Nećeš se dati nekom šarlatanu što te ne zaslužuje. Pogotovo ne radi to meni u inat. Ako već poželiš tjerati inat, onda meni u inat budi srećna.

Dorđe Balašević

tanja.nikcevic@epcg.com

70. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE

**Budi u toku
budi u igri**

lovćen

Budi u toku - budi u igri

70. KOLO NAGRADNE IGRE ZA ZAPOSLENE

NAGRADE

lovćen

Lovćen osiguranje AD

Godišnje osiguranje kuće ili stana

**2 x Živko Andrijašević
„Crnogorska istorija“**

**3 x Vladimir Jovanović „Ubiti knjaza.
Bombaška zavjera 1907 – 1908“**

Komisija za izvlačenje:

Tatjana Knežević Perišić
(Sektor za korporativne komunikacije)

Miodrag Vuković
(Sektor za korporativne komunikacije)

Koja je vrijednost Ugovora o ekološkoj rekonstrukciji TE „Pljevlja“?

NAGRADNO PITANJE

Pravila:

Pravo učešća u nagradnoj igri imaju samo zaposleni u EPCG koji tačno odgovore na pitanje i pošalju kupon sa odgovorom i ličnim podacima. Svaki zaposleni može poslati samo jedan kupon. Svi koji pošalju dva ili više kupona, kao i oni koji pogrešno odgovore na pitanje, biće diskvalifikovani. Nagradnu igru priređuje Sektor za korporativne komunikacije, te zaposleni u njemu ne mogu učestvovati.

Kupone je potrebno poslati najkasnije do 31. avgusta na adresu EPCG, Sektor za korporativne komunikacije, Vuka Karadžića 2, Nikšić, sa naznakom „za nagradnu igru“, ili ubaciti u za to predviđene kutije.

Dobitnici će biti kontaktirani po izvlačenju, a njihova imena objavljena u narednom broju lista Elektroprivreda.

DOBITNICI 69. KOLA:

Lovćen osiguranje AD
Zdravko Pavlović (HE „Piva“)

**Živko Andrijašević
„Crnogorska istorija“**
Rade Kandić (HE „Piva“)
Teodora Andrijašević (FC Snabdijevanje)
Željko Pavićević (HE „Piva“)

**Radojica Rašo Pavićević
„Werk - Austrougarske tvrđave u
Crnoj Gori“, dopunjeno izdanje**
Marko Zajović (FC Snabdijevanje)
Svetislav Tadić (HE „Piva“)

**Budi u toku
budi u igri**

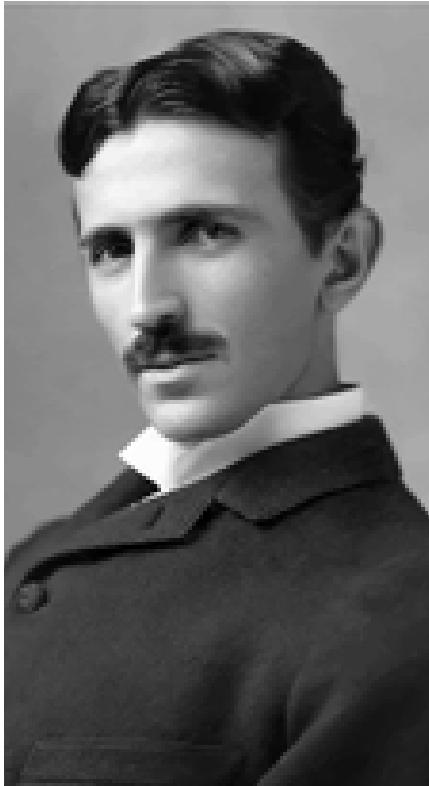
IME I PREZIME: _____

POSLOVNA JEDINICA: _____

BROJ TELEFONA: _____

E-MAIL: _____

ODGOVOR: _____

Tesla

Kao student stalno je obilazio biblioteke, tražio u njima razne knjige, čitao ih i tako nadograđivao svoje znanje. Bio je neobično istrajan u čitanju svakog djela koje bi počeo da čita.

Događalo se da neko djelo ne probudi Teslino interesovanje ni nakon dvadesetak-tridesetak pročitanih stranica. Ali on ne bi odustajao od toga da djelo pročita. Tako je jednom počeo da čita djela francuskog pisca Voltera. Videvši da ih ima mnogo, Tesla se prosto zaprepastio.

Prema njegovim riječima, ovaj slavni Francuz napisao je stotinu velikih knjiga, pijući dnevno po sedamdeset i dve šoljice crne kafe. Navikao na to da svaki posao izvede do kraja, Tesla je, kad je već započeo da čita Volterova djela, pročitao sve knjige ovog pisca, od prve do posljednje.

Ali, iako je Volter čuveni pisac, Tesli se ovo čitanje nije naročito svidjelo. Kad je završio sa čitanjem, laknuto mu je i tada je sa zadovoljstvom rekao sam sebi: "Nikad više!"

INFORMACIJE, PODACI I PLAĆANJE RAČUNA BEZ PROVIZIJE PUTEM MOBILNE APLIKACIJE EPCG.

Besplatna aplikacija za Android
i iOS sisteme.

**JEDNOSTAVNO.
BRZO.
BEZBJEDNO.**

